Autoriteit
Consument & Markt

Muzenstraat 41
2511 WB Den Haag
070 722 20 00
www.acm.nl

Openbaar

Besluit

Tarievenbesluit TenneT op land 2027

Ons kenmerk : ACM/UIT/1125474
Zaaknummer : ACM/26/201015
Datum : 13 november 2026

Inhoud

1. Samenvatting 3
1.1. De ACM reguleert TenneT op basis van een nieuwe methode 3
1.2. De HS-tarieven stijgen in 2027 gemiddeld met 20%, EHS-tarieven dalen 6% 3
1.3. Indeling van het besluit 4
2. Achtergrond en wettelijke basis 4
2.1. De ACM stelt de tarieven vast voor de wettelijke taken van TenneT 4
2.2. Tariefregulering is nodig omdat TenneT een natuurlijke monopolist is 5
3. Procedure voor totstandkoming van dit besluit 5
4. Tarieven 6
4.1. Stap 1: Toegestane inkomsten en rekenvolumes exclusief correcties 6
4.2. Stap 2: Algemene en specifieke correcties 6
4.2.1. Inzet congestieontvangsten 8
4.2.2. Verrekening vergoedingen elektriciteit op zee 8
4.3. Stap 3: Correcties uit het tariefjaar 2025 9
4.3.1. Correctie inkoopkosten transport bij distributiesysteembeheerders 10
4.3.2. Correctie InterTSO compensation 2025 11
4.3.3. Omzetcorrectie op basis van volumeverschillen 2025 11
4.3.4. Correctie omzet aansluitdienst en meterhuur 2027 11
4.3.5. Correctie vermogenskosten transporttaak door de herrekende WACC 2025 12
4.3.6. Correctie vermogenskosten systeemtaak door de herrekende WACC 2025 12
4.3.7. Correctie vermogenskosten projectprocedure investeringen in aanbouw 2025 13
4.3.8. Correctie totale kosten projectprocedure investeringen door de herrekende WACC 13
4.3.9. Correctie efficiënte (vermogens)kosten Marnezijl-Oudehaske 14
4.3.10. Correctie efficiënte (vermogens)kosten Diemen-Lelystad-Ens 14
4.3.11. Nacalculatie efficiënte (vermogens)kosten Eemshaven Oudeschip-Vierverlaten 15
4.3.12. Nacalculatie efficiënte (vermogens)kosten Krimpen-Geertruidenberg 15
4.3.13. Nacalculatie efficiënte (vermogens)kosten HKN/HKW: onshore-deel van investering NoZ 16
4.3.14. Correctie operationele kosten netcongestie 2022 t/m 2025 17
4.3.15. Correctie operationele kosten cybersecurity 2022 t/m 2025 17
4.3.16. Correctie inkoopkosten energie en vermogen transporttaak 2025 17
4.3.17. Correctie inkoopkosten energie en vermogen systeemtaak 2025 18
4.3.18. Correctie inkomsten transportdiensten 18
4.3.19. Correctie inkomsten aansluitdiensten 18
4.3.20. Correctie operationele kosten door desinvesteringen transporttaak 2021-2025 19
4.3.21. Correctie operationele kosten door desinvesteringen systeemtaak 2021-2025 19
4.3.22. Correctie investeringen met een afschrijvingstermijn langer dan tien jaar transporttaak 19
4.3.23. Correctie investeringen met een afschrijvingstermijn langer dan tien jaar systeemtaak 20
4.3.24. Correctie investeringen met een afschrijvingstermijn t/m tien jaar transporttaak 20
4.3.25. Correctie investeringen met een afschrijvingstermijn t/m tien jaar systeemtaak 21
4.3.26. Correctie efficiënte kosten gerealiseerde afloopinvesteringen WUI's 21
4.3.27. Correctie operationele kosten 2025 a.g.v. overname HS-Randmeren-net 21
4.3.28. Overzicht correcties 22
4.4. Stap 4: Spreiden correcties tariefjaren 2025 en 2026 22
4.5. Stap 5: Vaststelling nettarieven voor 2027 23
5. Reacties tarievenvoorstel 24
6. Dictum 25
Bijlage 1: Rekenmodule tarievenbesluit TenneT 2027 26
Bijlage 2: Relevante wettelijke bepalingen 26
Bijlage 3: Formulebijlage projectprocedure investeringen 42
Bijlagen 4, 5 en 6: Doelmatigheidsbeoordelingen 47

Bijlage 7: WACC model met nagecalculeerde rentes **47**

1. Samenvatting

1.1. De ACM reguleert TenneT op basis van een nieuwe methode

1 Met dit tarievenbesluit stelt de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) op grond van artikel 3.110, eerste lid, van de Energiewet de maximale tarieven vast die TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) per 1 januari 2027 mag toepassen voor de gebruikers van haar elektriciteitsnetwerk.

2 Op grond van artikel 3.106, eerste lid, van de Energiewet brengt TenneT de door de ACM vastgestelde tarieven in rekening bij netgebruikers voor de uitvoering van haar wettelijke taken, zoals transportdiensten en systeemdiensten op het hoogspanningsnet (spanningsniveau van 110/150 kV, hierna HS) en het extrahoogspanningsnet (spanningsniveau van 220/380 kV, hierna EHS).

3 Dit besluit is het eerste tarievenbesluit onder het methodebesluit van de nieuwe reguleringsmethode van 2027-2031.[1] Uit het methodebesluit volgt een inkomstenbesluit.[2] Het inkomstenbesluit legt de hoogte van de inkomsten voor de reguleringsperiode zonder correcties vast. Vervolgens stelt de ACM in de tarievenbesluiten de hoogte van de inkomsten inclusief een aantal correcties vast, waarop zij de tarieven baseert. In de nieuwe methode stelt de ACM de tarieven vast op basis van de daadwerkelijke kosten die TenneT maakt, voor zover die efficiënt zijn.

4 De ACM heeft gekozen voor een reguleringsmethode die eventuele belemmeringen wegneemt voor noodzakelijke investeringen in de elektriciteitssystemen én de flexibiliteit geeft om in te kunnen spelen op de onzekerheden over de kostenontwikkeling van de elektriciteits- en gassystemen tijdens de energietransitie. Tegelijkertijd blijft de ACM erop letten dat systeembeheerders efficiënt te werk gaan, zodat de tarieven niet meer stijgen dan nodig is.

5 De ACM heeft in dat kader in lijn met de Sectorovereenkomst inzake Methodebesluiten (hierna: sectorovereenkomst) een afspraak gemaakt met de systeembeheerders ten behoeve van een stabieler tariefverloop over de gehele reguleringsperiode. Daarnaast is ook vastgelegd in de reguleringsmethode 2027-2031 dat de directe vergoeding voor bouwrente afgebouwd zal worden gedurende de reguleringsperiode 2027-2031. Daarmee worden ook deze kosten verder over de tijd verspreid hetgeen bijdraagt aan de betaalbaarheid van de systeemtarieven over tijd. In randnummer 37 en verder van dit besluit, licht de ACM verder toe hoe deze vergoeding jaarlijks wordt afgebouwd.

6 Deze methode verschilt ten opzichte van voorgaande jaren. De toegestane inkomsten worden niet langer geschat op basis van historische gegevens, maar op basis van schattingen van TenneT over de kosten die zij de komende jaren zal maken. Op basis van deze schattingen heeft de ACM een inkomstenbesluit genomen waarin zij de toegestane inkomsten voor TenneT voor 2027 heeft vastgesteld.[3] Dit tarievenbesluit vertaalt deze toegestane inkomsten naar concrete tarieven voor gebruikers.

1.2. De HS-tarieven stijgen in 2027 gemiddeld met 20%, EHS-tarieven dalen 6%

7 De totale toegestane inkomsten van TenneT stijgen in 2027 met 39 procent. De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn de stijgende kosten voor het net op zee en de investeringen in het net op land. In het inkomstenbesluit heeft de ACM de toegestane inkomsten voor 2027-2031 vastgesteld. In de

[1] Besluit van de ACM van 16 februari 2026 met kenmerk ACM/UIT/659566.
[2] Besluit van de ACM van 4 september 2026 met kenmerk ACM/UIT/1121449.
[3] Besluit van de ACM van 4 september 2026 met kenmerk ACM/UIT/1121449.

inkomsten voor 2027 die in dit besluit zijn vastgesteld zijn deze ontwikkelingen terug te zien in hogere geschatte kosten. In dit Tarievenbesluit worden daar nog correcties op de inkomsten van TenneT uit eerdere jaren aan toegevoegd. De stijging van de toegestane inkomsten en nettarieven wordt gedempt door het spreiden van nacalculaties over meerdere jaren, de inzet van congestieontvangsten en het niet verlenen van een voorschot voor de nacalculatie inkoopkosten energie en vermogen.

8 Op het HS-netvlak stijgen de toegestane inkomsten met ongeveer 55% en stijgen de rekenvolumina met ongeveer 14%, waardoor per saldo zowel het transportafhankelijke tarief kW gecontracteerd als transportonafhankelijke tarief kW max gewogen met ongeveer 20% toeneemt ten opzichte van 2026.

9 Op het EHS-netvlak stijgen de toegestane inkomsten met ongeveer 34%. De rekenvolumina voor kW gecontracteerd stijgen met 37%, maar die van kW max gewogen met 117%, waardoor het tarief voor kW gecontracteerd met 16% stijgt, en het voor kW max gewogen met 28% daalt ten opzichte van 2026.

10 Zoals benoemd in paragraaf 1.1, worden in de nieuwe methode de toegestane inkomsten gebaseerd op een kostenschatting van de systeembeheerder. De systeembeheerder kan bij het maken van die schatting rekening houden met de meest recente inzichten in toekomstige kostenontwikkelingen. De hogere kosten als gevolg van de investeringen kunnen daardoor tijdiger worden verwerkt in de tarieven. Doordat kosten nu tijdiger kunnen worden verwerkt, zijn in de regel in de latere jaren van de reguleringsperiode minder correcties nodig. Dit kan eventuele tariefstijgingen in latere jaren beperken.

11 In 2027 en in 2028 worden de tarieven op basis van de nieuwe methode bepaald, maar moeten er ook nog correcties uit de vorige reguleringsperiode worden vergoed. Voor 2027 gaat dit om kostencorrecties uit het jaar 2025 van de vorige reguleringsperiode, die nog via de tarieven vergoed moeten worden. Deze nog te vergoeden kostencorrecties uit 2025 dragen bij aan de hiervoor benoemde stijging.

1.3. Indeling van het besluit

12 Hoofdstuk 2 beschrijft de wettelijke basis en de achtergrond van dit besluit. Hoofdstuk 3 beschrijft de procedure voor de totstandkoming van dit besluit. In hoofdstuk 4 legt de ACM uit hoe zij de tarieven voor TenneT voor 2027 heeft vastgesteld. In hoofdstuk 5 reageert de ACM op de reacties op het Tarievenvoorstel van TenneT voor 2027. Hoofdstuk 6 bevat het dictum.

13 Dit besluit bevat daarnaast 7 bijlages. Bijlage 1 bevat de rekenmodule voor vaststelling van de tarieven. Bijlage 2 bevat het juridisch kader en bijlage 3 de formulebijlage projectprocedure investeringen. Bijlage 4 bevat de doelmatigheidsbeoordeling Eemshaven Oudeschip - Vierverlaten. Bijlage 5 bevat de doelmatigheidsbeoordeling Krimpen-Geertruidenberg. Bijlage 6 bevat de doelmatigheidsbeoordeling Hollandse Kust Noord en Hollandse Kust West Alpha. Bijlage 7 betreft het WACC-nacalculatiemodel, waarvan de uitkomsten als input worden gebruikt in Bijlage 1. De bijlagen bij dit besluit vormen een integraal onderdeel van dit besluit.

2. Achtergrond en wettelijke basis

2.1. De ACM stelt de tarieven vast voor de wettelijke taken van TenneT

14 De ACM stelt op grond van artikel 3.110, eerste lid van de Energiewet de tarieven vast voor de wettelijke taken voor TenneT voor het jaar 2027.

15 Volgens de Energiewet heeft TenneT wettelijke taken. Via de nettarieven ontvangt TenneT een vergoeding voor de kosten die zij maakt voor wettelijke taken, waaronder:

- Algemene taken (paragraaf 3.3.1 van de Energiewet);
- Taken inzake beheren, onderhouden en ontwikkelen (paragraaf 3.3.2 van de Energiewet);
- Taken inzake aansluiten (paragraaf 3.3.3 van de Energiewet);
- Taken inzake transporteren (paragraaf 3.3.4 van de Energiewet);
- Taken inzake balanceren (paragraaf 3.3.5 van de Energiewet);
- Overige ondersteunende taken (paragraaf 3.3.7 van de Energiewet).

16 Een volledig overzicht van alle taken en verplichtingen waar een systeembeheerder aan moet voldoen is te vinden in afdeling 3.3 van de Energiewet.

2.2. Tariefregulering is nodig omdat TenneT een natuurlijke monopolist is

17 De ACM stelt de tarieven van TenneT vast omdat TenneT als transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit (hierna: transmissiesysteembeheerder) een monopoliepositie heeft. Deze regulering moet zorgen voor een tarief dat redelijk en kostengebaseerd is, wat prikkelt tot efficiëntie zonder de betrouwbaarheid van het systeem te verminderen en wat voldoende ruimte overlaat voor benodigde investeringen voor de energietransitie.

18 Tariefregulering is nodig om onder andere te voorkomen dat systeemgebruikers te veel betalen voor het transport van elektriciteit. Tegelijkertijd zorgt tariefregulering ervoor dat de systeembeheerder noodzakelijke investeringen doet en het netwerk goed onderhoudt. Zo blijft het systeem betrouwbaar en toekomstbestendig.

19 Bij het vaststellen van de tarieven wordt er ook rekening gehouden met een redelijk rendement voor de systeembeheerder om zijn wettelijke taken te kunnen uitvoeren.

3. Procedure voor totstandkoming van dit besluit

20 De ACM stelt de tarieven voor TenneT vast volgens het Methodebesluit TenneT op land 2027-2031[4] (hierna: methodebesluit) en het Inkomstenbesluit TenneT 2027-2031 (hierna: inkomstenbesluit).[5] In het tarievenbesluit worden correcties en nacalculaties op de geschatte inkomsten uit het inkomstenbesluit toegepast, zodat TenneT uiteindelijk de daadwerkelijke (efficiënte) kosten vergoed krijgt in plaats van geschatte kosten. De correcties zijn gebaseerd op de werkelijke kosten die TenneT heeft gemaakt om haar wettelijke taken uit te voeren en op geschatte toegestane inkomsten in de vorige reguleringsperiode.

21 Veel van de gegevens die de ACM gebruikt voor het berekenen van de toegestane inkomsten van TenneT komen uit de reguleringsdata die TenneT jaarlijks aan de ACM verstrekt. De ACM heeft de definitieve reguleringsdata van het jaar 2025 ontvangen op 11 augustus 2026. Voor het vaststellen van dit besluit is de ACM onder meer van deze gegevens uitgegaan. Deze zijn gecontroleerd door een externe accountant.

22 De ACM heeft op 20 augustus 2026 de definitieve rekenmodules, inclusief een invul- en auditinstructie, aan TenneT gestuurd. De rekenmodules zijn Excelbestanden waarin de toegestane inkomsten worden berekend en TenneT het voorstel voor de transporttarieven kan invullen. De ACM heeft TenneT verzocht de rekenmodules in te vullen volgens de invulinstructie en de ingevulde gegevens te laten controleren door een externe accountant volgens de auditinstructie.

23 Op 29 september 2026 heeft de ACM het tarievenvoorstel voor het jaar 2027 van TenneT ontvangen, voorzien van een toelichting en een controleverklaring van een externe accountant. De ACM heeft het

[4] Besluit van de ACM van 16 februari 2026 met kenmerk ACM/UIT/659566.
[5] Besluit van de ACM van 4 september 2026 met kenmerk ACM//UIT/1121449.

tarievenvoorstel op 7 oktober 2026 gepubliceerd op haar website (www.acm.nl). Bij deze publicatie zijn bedrijfsvertrouwelijke gegevens onleesbaar gemaakt.

24 De ACM heeft belanghebbenden tot en met 24 oktober 2026 in de gelegenheid gesteld te reageren op het tarievenvoorstel. De ACM heeft vijf reacties ontvangen op het voorstel van TenneT. De ACM behandelt deze reacties in hoofdstuk 5 van dit besluit.

4. Tarieven

25 De vaststelling van de tarieven voor TenneT bestaat uit vijf stappen. De eerste stap betreft de toegestane inkomsten en rekenvolumes zoals vastgesteld in het inkomstenbesluit. In stap twee worden de inkomsten en volumes gecorrigeerd, waarbij de geschatte inkomsten verrekend worden naar de werkelijke inkomsten in 2027. Stap drie betreft de correcties uit het tariefjaar 2025. In stap vier worden de correcties uit 2025 gespreid en tot slot worden in stap 5 de tarieven vastgesteld. Deze stappen worden in dit hoofdstuk achtereenvolgens behandeld.

4.1. Stap 1: Toegestane inkomsten en rekenvolumes exclusief correcties

26 De toegestane inkomsten exclusief correcties van TenneT voor 2027 zijn het startpunt voor de berekening van de tarieven. In het methodebesluit is besloten dat de totale inkomsten exclusief correcties bepaald worden in het inkomstenbesluit.[6] De toegestane inkomsten in het inkomstenbesluit worden gelijkgesteld aan de verwachte efficiënte kosten en gecorrigeerd voor de niet-tariefopbrengsten.[7]

27 Uit het inkomstenbesluit volgen de onderstaande totale inkomsten exclusief correcties (in EUR, prijspeil 2027): 2.220.182.594 euro. Hiervan heeft 1.208.238.290 euro betrekking op het EHS en 1.011.944.304 euro op het HS.

Prognose omzet aansluitdienst en meterhuur 2027 (EHS en HS)

28 Volgens het Methodebesluit bestaan er OPEX, CAPEX en niet-tariefopbrengsten.[8] Een prognose voor de omzet van de aansluitdienst en meterhuur is een voorbeeld van een niet-tariefopbrengst. De omzet van TenneT voor de aansluitdienst en meterhuur worden in mindering gebracht op de toegestane inkomsten. Dit gebeurt in twee stappen: in een eerste stap wordt de prognose van de omzet aansluiting en meterhuur voor het volgende jaar in mindering gebracht op de toegestane inkomsten. Achteraf wordt het verschil tussen prognose en realisatie in het voorgaande jaar gecorrigeerd.

29 TenneT heeft in het tarievenvoorstel een prognose opgenomen van de omzet van de aansluitdienst en meterhuur 2027 voor de EHS-systemen en HS-systemen. TenneT licht in het tarievenvoorstel toe dat zij deze prognose baseert op de realisaties in 2025 en 2026. De ACM acht de prognose hiermee goed onderbouwd.

30 Dit resulteert in een correctie voor de HS-systemen die wordt afgetrokken van de totale inkomsten, ter verwerking van de prognose omzet van de aansluitdienst en meterhuur (inclusief wettelijke rente) in 2027, van 52.339.514 euro. Voor de EHS-systemen resulteert dit in een correctie die wordt afgetrokken van de totale inkomsten voor 2027 van 4.305.886 euro.

4.2. Stap 2: Algemene en specifieke correcties

[6] Besluit van de ACM van 4 september 2026 met kenmerk ACM//UIT/1121449.
[7] Deze opbrengsten komen voort uit de inkomsten die de systeembeheerder niet ontvangt via de tarieven voor het gebruik, beheer en onderhoud van het systeem.
[8] Besluit van de ACM van 16 februari 2026 met kenmerk ACM/UIT/659566, randnummer 103 en verder.

31 De geschatte toegestane inkomsten en rekenvolumes worden jaarlijks gecorrigeerd door de ACM. Hierbij maakt de ACM onderscheid naar drie categorieën correcties. De eerste twee categorieën zijn de algemene en specifieke nacalculaties, die voortvloeien uit het methodebesluit. Deze nacalculaties worden hieronder uitgelegd. De derde categorie bestaat uit nacalculaties uit tariefjaar 2025 vanaf het tarievenbesluit voor 2028. Deze worden apart toegelicht in hoofdstuk 4.3 van dit besluit.

Algemene correcties

32 In het methodebesluit is bepaald dat de schatting voor de toegestane inkomsten en de rekenvolumes jaarlijks gecorrigeerd en herschat moeten worden.[9] De reden hiervoor is om te zorgen dat TenneT als systeembeheerder haar daadwerkelijke efficiënte kosten terugkrijgt. Evident inefficiënte kosten worden niet vergoed.

33 Op basis van het methodebesluit moet de ACM jaarlijks de volgende drie algemene correcties uitvoeren op de toegestane inkomsten:
- Het verschil tussen de geschatte kosten en de werkelijk gemaakte kosten;
- Het verschil tussen de geschatte rekenvolumes en de werkelijke volumes; en
- Een correctie voor evident inefficiënte kosten.

34 Deze correcties kunnen nog niet plaatsvinden in dit tarievenbesluit. Correcties voor de verschillen tussen de geschatte kosten en gerealiseerde kosten en tussen de rekenvolumes gerealiseerde rekenvolumes zijn pas mogelijk in het Tarievenbesluit 2029. De reden hiervoor is dat pas in 2028 bekend wordt welke kosten TenneT in 2027 heeft gemaakt en welke volumes via het systeem van TenneT getransporteerd zijn. Herschattingen van de toegestane inkomsten en rekenvolumes kunnen daarentegen al vanaf 2028 plaatsvinden.

Specifieke correcties

35 De ACM voert ook twee specifieke correcties uit op basis van het methodebesluit.[10] Deze correcties hebben betrekking op:
- Opbrengsten uit congestie-ontvangsten; en
- De verrekening van de stimulans voor de Cobra-kabel.

36 De specifieke correctie voor de verrekening van de stimulans voor de Cobra-kabel kan pas vanaf een later tariefjaar plaatsvinden. De correctie voor opbrengsten uit congestie-ontvangsten vindt vanaf dit tariefjaar plaats en wordt in paragraaf 4.2.1 toegelicht. Voor de tariefjaren 2025 en 2026 vinden de correcties nog plaats via het Gewijzigd methodebesluit transporttaken TenneT 2022-2026.[11] In dit tarievenbesluit worden de correcties voor 2025 gedaan, de correcties voor 2026 volgen in het Tarievenbesluit 2028.

Afbouwschema t-0 vergoedingen

37 Investeringen van TenneT zoals bedoeld in artikel 3.110, lid 3, onder d en e, van de Energiewet, de projectprocedure investeringen, werden in de voorgaande reguleringsperiode 2022-2026 overeenkomstig de Elektriciteitswet 1998 (hierna: Elektriciteitswet) direct vergoed via de tarieven.[12] Met ingang van de Energiewet zijn de voorschriften betreffende deze t-0 vergoeding vervallen.

38 Overeenkomstig het methodebesluit, wordt de t-0 vergoeding afgebouwd via een afbouwschema. Het afbouwschema houdt in dat bij vaststelling van de tarieven in 2027, de toevoeging aan de totale inkomsten maximaal 90% is van de hoogte van de t-0 vergoeding zoals die zou volgen uit de continuering van de t-0 regeling in het methodebesluit 2022-2026. Dit percentage neemt af naar 75%

[9] Besluit van de ACM van 16 februari 2026 met kenmerk ACM/UIT/659566, randnummer 201 en verder.
[10] Besluit van de ACM van 16 februari 2026 met kenmerk ACM/UIT/659566, randnummer 203 en verder.
[11] Besluit van de ACM van 21 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600678.
[12] Besluit van de ACM van 21 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600678, randnummer 79 en verder.

in 2028, 55% in 2029 en 30% in 2030. Vanaf 2031 stopt de t-0 regeling volledig en wordt het restant van de bouwrente volgens de gangbare methodiek opgenomen in de GAW.

39 Voor een volledig overzicht en uitleg over het afbouwen van de t-0 vergoeding verwijst de ACM naar het methodebesluit.[13]

4.2.1. Inzet congestieontvangsten

40 TenneT wijst de beschikbare transportcapaciteit op interconnectoren met België, Duitsland, Noorwegen en Denemarken toe op basis van veilingen. De gelden die voortvloeien uit de veilingen van zone-overschrijdende capaciteit (hierna: congestie-ontvangsten) kunnen op grond van artikel 19, derde lid, van Verordening 2019/943 worden gebruikt als inkomsten waarmee de tarieven worden verlaagd wanneer de prioritaire doelstellingen zoals genoemd in het tweede lid van dit artikel (hierna: de prioritaire doelstellingen) op adequate wijze worden gehaald. Een voorbeeld van een prioritaire doelstelling is het garanderen dat toegewezen zone overschrijdende capaciteit daadwerkelijk beschikbaar is.[14] De resterende congestie-ontvangsten die niet worden ingezet voor tariefverlaging dienen op een aparte rekening gezet te worden om later ingezet te worden voor de prioritaire doelstellingen.

41 In de toelichting bij de *advance communication* over 2027, heeft TenneT de verwachting uitgesproken dat het resterende bedrag na tariefdemping op de aparte interne rekening eind 2027 189.309.372 euro bedraagt.[15] TenneT geeft daarnaast aan dat de inzet van congestie-ontvangsten ervoor zorgt dat de tariefstijging in 2027 ten opzichte van 2026 beperkt blijft en dat er voldoende veilinggelden overblijven om ook in 2027 en 2028 aan de prioritaire doelstellingen te voldoen. Op deze manier draagt de inzet van congestie-ontvangsten bij aan een stabiel tariefverloop. TenneT stelt voor om een deel van de congestie-ontvangsten op de aparte rekening te verwerken in de tarieven voor 2027. De ACM keurt de bijdrage van de inzet van congestie-ontvangsten aan een stabiel tariefverloop goed en gaat akkoord met het voorstel van TenneT.

42 Dit resulteert in een correctie voor de EHS-systemen die wordt afgetrokken van de totale inkomsten, ter verwerking van de inzet congestie-ontvangsten in 2027, van 245.000.000 euro.

4.2.2. Verrekening vergoedingen elektriciteit op zee

43 Aanvullend op de algemene en specifieke correcties uit het methodebesluit, hebben de vergoedingen voor elektriciteit op zee[16] invloed op de toegestane inkomsten van TenneT.[17] De verrekening hiervan vindt plaats op grond van artikelen uit de Energiewet. Het gaat om vergoedingen voor fase I en fase II van elektriciteit op zee. De kavels tot en met Hollandse Kust Noord behoren tot fase I. Alle projecten van fase I zijn inmiddels in gebruik genomen. De kavels vanaf Hollandse Kust West Alpha behoren tot fase II.

44 Op grond van artikel 3.118, vierde lid, van de Energiewet en artikel 3.44 van het Energiebesluit brengt de transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit op zee een gedeelte van de toegestane

[13] Besluit van de ACM van 16 februari 2026 met kenmerk ACM/UIT/659566.
[14] De prioritaire doelstellingen van artikel 19, tweede lid, van Verordening 2019/943 zijn (a) het garanderen dat de toegewezen capaciteit daadwerkelijk beschikbaar is voor grensoverschrijdende handel, bijvoorbeeld door redispatch en (b) het handhaven of vergroten van de grensoverschrijdende capaciteit, bijvoorbeeld door het investeringen in nieuwe interconnectoren.
[15] Advance communication on the use of congestion income TenneT 2027, p.3 , gepubliceerd op Voorgenomen bestedingen congestie-ontvangsten TenneT 2027 | ACM.
[16] Elektriciteit op zee is de benaming voor het net op zee zoals deze nu gebruikt wordt in de Energiewet. Het net op zee is het elektriciteitsnet op zee dat ervoor zorgt dat de stroom van windparken op zee naar het land wordt gebracht. TenneT beheert zowel het net op land als het net op zee.
[17] Het methodebesluit gebruikt de oude terminologie. Dit tarievenbesluit, en het vergoedingenbesluit voor het net op zee, sluiten aan bij de terminologie van de Energiewet. Daarom wordt bij het net op zee gesproken van vergoedingen in plaats van inkomsten.

vergoedingen voor fase I van elektriciteit op zee in rekening bij de systeembeheerder voor elektriciteit op land.

45 Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat verstrekt een subsidie in overeenstemming met artikel 5.14 van de Energiewet, die de toegestane vergoedingen voor fase I van elektriciteit op zee zal bekostigen. De subsidie voor het jaar 2027 blijkt ontoereikend te zijn om alle toegestane vergoedingen voor fase I van elektriciteit op zee te dekken. Het resterende deel van de verwachte vergoedingen voor fase I wordt in 2027 in de tarieven voor het net op land verwerkt.

46 Dit resulteert in een correctie voor de EHS-systemen die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van de verrekening vergoedingen elektriciteit op zee fase I in 2027, van 120.436.070 euro.

47 Daarnaast brengt de transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit op zee op grond van artikel 3.118 van de Energiewet de toegestane vergoedingen voor fase II van elektriciteit op zee in rekening bij de systeembeheerder, omdat hiervoor geen subsidie is verstrekt. De ACM stelt de toegestane vergoedingen voor elektriciteit op zee vast in het Vergoedingenbesluit TenneT op Zee 2027.[18] De toegestane vergoedingen voor fase II van de transmissiesysteembeheerder elektriciteit op zee telt de ACM op bij de toegestane inkomsten van de systeembeheerder voor elektriciteit op land.

48 Dit resulteert in een correctie voor de EHS-systemen die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van de verrekening vergoedingen elektriciteit op zee fase II in 2027, van 969.124.272 euro.

4.3. Stap 3: Correcties uit het tariefjaar 2025

49 Ten derde zijn er correcties die betrekking hebben op de reguleringsperiode 2022 tot en met 2026. In het Gewijzigd methodebesluit transporttaken TenneT 2022-2026 (hierna: het gewijzigd methodebesluit transporttaken) is bepaald dat het verschil tussen de geschatte en werkelijke kosten voor een jaar t worden verwerkt in de tarieven voor jaar t plus twee. Dit geldt alleen voor specifieke kostencomponenten. Om deze reden bevat de berekening van het maximale tarief voor 2027 een aantal correcties die betrekking hebben op 2025 (en eerder), op grond van het gewijzigde methodebesluit van de vorige reguleringsperiode. Dat methodebesluit maakt een onderscheid tussen correcties op grond van een specifieke wettelijke bevoegdheid en op grond van een algemene wettelijke bevoegdheid. Alhoewel de specifieke wettelijke grondslag voor de tariefcorrecties met de invoering van de Energiewet is verdwenen, wordt voor de consistentie de benaming uit het gewijzigd methodebesluit gevolgd. De correcties worden bij de toegestane inkomsten opgeteld.

50 De ACM spreidt deze correcties over de reguleringsperiode 2027-2031 om te zorgen voor een stabieler tariefverloop. Deze spreiding ten behoeve van een stabieler tariefverloop volgt uit een afspraak tussen de ACM en de systeembeheerders in lijn met de sectorovereenkomst.[19] De ACM licht dit verder toe in paragraaf 4.4.

51 Omdat het gaat om kosten die TenneT in het tariefjaar 2025 heeft gemaakt, zijn de wettelijke bepalingen van de Elektriciteitswet van toepassing op de correctie van deze kosten. Daarom verwijst de ACM bij de toelichting van de correcties uit het tariefjaar 2025 naar de Elektriciteitswet, en niet naar de Energiewet.[20]

52 De correcties uit het tariefjaar 2025 zijn:
- *Op grond van een specifieke wettelijke bevoegdheid*:

[18] Besluit van de ACM van 13 november 2026 met kenmerk ACM/UIT/1125473.
[19] Sectorovereenkomst inzake Methodebesluiten met kenmerk ACM/IN/1075113 randnummer 44.
[20] Hierbij hoort ook het onderscheid tussen transport- en systeemtaken. Dit onderscheid is met inwerkingtreding van de Energiewet vervallen, maar voor de correcties uit de tariefjaren 2025 en 2026 nog steeds relevant.

1. Correctie inkoopkosten transport bij regionale systeembeheerders 2025 (HS);
2. Correctie InterTSO compensation 2025 (EHS);
3. Omzetcorrectie op basis van volumeverschillen 2025 (EHS en HS).

- *Op grond van een algemene wettelijke bevoegdheid*:
  4. Correctie omzet aansluitdienst en meterhuur 2027 (EHS en HS);
  5. Correctie vermogenskosten transporttaak door de herrekende WACC 2025 (EHS en HS);
  6. Correctie vermogenskosten systeemtaak door de herrekende WACC 2025 (EHS);
  7. Correctie vermogenskosten projectprocedure investeringen in aanbouw 2025 (EHS en HS);
  8. Correctie toevoeging totale kosten projectprocedure investeringen in gebruik door de herrekende WACC 2025 (EHS en HS);
  9. Correctie efficiënte kosten Marnezijl-Oudehaske 2025 in 2027 (EHS en HS);
  10. Correctie efficiënte (vermogens)kosten Diemen-Lelystad-Ens in 2027 (EHS);
  11. Nacalculatie efficiënte (vermogens)kosten Eemshaven Oudeschip-Vierverlaten 2016 t/m 2025 in 2027 (EHS en HS);
  12. Nacalculatie efficiënte (vermogens)kosten Krimpen-Geertruidenberg 2018 t/m 2025 in 2027 (EHS);
  13. Nacalculatie efficiënte (vermogens)kosten HKN/HKW: onshore-deel van investering NoZ 2019 t/m 2025 in 2027 (EHS);
  14. Correctie operationele kosten netcongestie 2025 (HS);
  15. Correctie operationele kosten cybersecurity 2022 t/m 2025 (EHS en HS);
  16. Correctie inkoopkosten energie en vermogen transporttaak 2025 (EHS en HS);
  17. Correctie inkoopkosten energie en vermogen systeemtaak 2025 (EHS);
  18. Correctie inkomsten transportdiensten (HS);
  19. Correctie inkomsten aansluitdiensten (EHS);
  20. Correctie operationele kosten door desinvesteringen in 2021 t/m 2025 transporttaak (EHS en HS);
  21. Correctie operationele kosten door desinvesteringen in 2021 t/m 2025 systeemtaak (EHS);
  22. Correctie investeringen met een afschrijvingstermijn langer dan tien jaar transporttaak (EHS en HS);
  23. Correctie investeringen met een afschrijvingstermijn langer dan tien jaar systeemtaak (EHS);
  24. Correctie investeringen met een afschrijvingstermijn van maximaal tien jaar transporttaak (EHS en HS);
  25. Correctie investeringen met een afschrijvingstermijn van maximaal tien jaar systeemtaak (EHS);
  26. Correctie efficiënte kosten gerealiseerde afloopinvesteringen WUI's in 2021 t/m 2025 (HS);
  27. Correctie operationele kosten 2025 a.g.v. overname HS-Randmeren-net (HS).

Correcties op grond van een specifieke wettelijke bevoegdheid

4.3.1. Correctie inkoopkosten transport bij distributiesysteembeheerders (HS)

53 De ACM calculeert de geschatte kosten na die distributiesysteembeheerders voor de uitvoering van hun wettelijke taken in rekening brengen bij TenneT, op grond van artikel 41b, tweede lid, laatste volzin, van de Elektriciteitswet. Voor deze correctie berekent de ACM het verschil tussen de gerealiseerde kosten in 2025 en de schatting van deze kosten die in de transporttarieven 2025 zijn verwerkt. Dit gaat om de geschatte inkoopkosten transport bij distributiesysteembeheerders.[21]

54 De ACM heeft als onderdeel van de reguleringsdata 2025 de realisaties van de inkoopkosten transport bij distributiesysteembeheerders voor 2025 van TenneT ontvangen. De schatting van de inkoopkosten voor 2025 bedroeg 26.319.384 euro. Door de overname van het CBL-Randmerennet van Liander

[21] Besluit van de ACM van 21 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600678, paragraaf 9.2.2.

begin 2025 door TenneT[22], maakt TenneT geen kosten meer voor het inkopen van transport bij distributiesysteembeheerders. De realisatie van de inkoopkosten in 2025 bedraagt daarom 0 euro.

55 Dit resulteert in een correctie voor de HS-systemen die wordt afgetrokken van de totale inkomsten, ter verwerking van de inkoopkosten transport bij regionale systeembeheerders (inclusief wettelijke rente) voor 2027, van 28.877.304 euro.

4.3.2. Correctie InterTSO compensation 2025 (EHS)

56 De ACM calculeert de geschatte kosten na die andere systeembeheerders voor de uitvoering van hun wettelijke taken in rekening brengen bij TenneT, op grond van artikel 41b, tweede lid, laatste volzin, van de Elektriciteitswet. Naast de inkoopkosten transport bij distributiesysteembeheerders gaat dit om de geschatte kosten voor de InterTSO compensation (hierna: ITC).

57 Een ITC is een vergoeding tussen transmissiesysteembeheerders voor het gebruik van elkaars elektriciteitssystemen. Als elektriciteit via het net van het ene land naar een ander land stroomt, ontvangt de TSO van het transitland een vergoeding voor de kosten en verliezen die daardoor ontstaan. Zo worden de kosten van grensoverschrijdende elektriciteitsstromen eerlijker verdeeld.

58 De ACM heeft als onderdeel van de reguleringsdata 2025 de realisatie van de kosten voor ITC voor 2025 van TenneT ontvangen. De schatting voor ITC voor 2025 was een opbrengst van 12.052.595 euro. De realisatie bedraagt een opbrengst van 28.526.877 euro.

59 Dit resulteert in een correctie voor de EHS-systemen die wordt afgetrokken van de totale inkomsten, ter verwerking van de InterTSO compensation (inclusief wettelijke rente) voor 2027, van 18.075.380 euro.

4.3.3. Omzetcorrectie op basis van volumeverschillen 2025 (EHS en HS)

60 De ACM corrigeert de tarieven op grond van artikel 41d, tweede lid, van de Elektriciteitswet, voor het verschil tussen de gerealiseerde tariefinkomsten in 2025 en de toegestane inkomsten voor 2025. Dit verschil is het gevolg van verschillen tussen de gerealiseerde volumes in 2025 en de geschatte volumes (rekenvolumina) voor 2025. De toegestane inkomsten voor 2025 en de rekenvolumina voor 2025 zijn door de ACM vastgesteld in het tarievenbesluit 2025. De ACM heeft als onderdeel van het tarievenvoorstel 2027 de gerealiseerde volumes in 2025 van TenneT ontvangen.

61 De toegestane tariefinkomsten 2025 voor de EHS-systemen bedroegen 160.823.160 euro. De realisatie bedraagt 80.097.871 euro. Dit resulteert in een correctie voor de EHS-systemen die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van de omzetcorrectie op basis van volumeverschillen 2025 (inclusief wettelijke rente) voor 2027, van 86.027.559 euro.

62 De toegestane tariefinkomsten 2025 voor de HS-systemen bedroegen 2.392.600.564 euro. De realisatie bedraagt 2.573.370.421 euro. Dit resulteert in een correctie voor de HS-systemen die wordt afgetrokken van de totale inkomsten, ter verwerking van de omzetcorrectie op basis van volumeverschillen 2025 (inclusief wettelijke rente) voor 2027, van 192.643.342 euro.

Correcties op grond van een algemene wettelijke bevoegdheid

4.3.4. Correctie omzet aansluitdienst en meterhuur 2025 in 2027 (EHS en HS)

[22] Zie paragraaf 4.3.27 voor meer toelichting bij deze overname.

63 TenneT heeft in het tarievenvoorstel een correctie opgenomen voor de omzet aansluitdienst en meterhuur 2025 voor de EHS-systemen en HS-systemen. TenneT heeft hiervoor het verschil berekend tussen de werkelijke omzet voor de aansluitdienst en meterhuur in 2025 en de prognose van deze omzet die in de transporttarieven van 2025 zijn verwerkt.

64 Dit resulteert in een correctie voor de HS-systemen die wordt afgetrokken van de totale inkomsten, ter verwerking van de correctie omzet aansluitdienst en meterhuur 2025 (inclusief wettelijke rente) in 2027, van 8.578.717 euro. Voor de EHS-systemen resulteert dit in een correctie die wordt afgetrokken van de totale inkomsten voor 2027 van 281.921 euro.

4.3.5. Correctie vermogenskosten transporttaak door de herrekende WACC 2025 (EHS en HS)

65 De ACM calculeert de risicovrije rente en de rente voor de kostenvoet vreemd vermogen in de WACC na. Deze nacalculatie heeft de ACM aangekondigd in de gewijzigde methodebesluiten.[23] Op basis van de nagecalculeerde risicovrije rente en de nagecalculeerde rente voor de kostenvoet vreemd vermogen heeft de ACM opnieuw de WACC voor 2025 berekend (hierna: de herrekende WACC voor 2025).

66 De ACM gebruikt de WACC om de vermogenskosten te berekenen. In dit tarievenbesluit verwerkt de ACM correcties van de vermogenskosten op basis van de herrekende WACC voor 2025. De herrekende WACC speelt een rol in meerdere tariefcorrecties. Naast de correctie beschreven in deze paragraaf, is de herrekende WACC voor 2025 ook verwerkt in de correcties in paragrafen 4.3.6 en 4.3.8.

67 Een cijfermatige uitwerking van de herberekening van de WACC op basis van de nagecalculeerde risicovrije rente en de nagecalculeerde rente voor de kostenvoet vreemd vermogen is te vinden in Bijlage 7 bij dit besluit. Deze bijlage is gepubliceerd op de website van de ACM (www.acm.nl).

68 Voor de correctie van de vermogenskosten voor de transporttaken in 2025 die via de wettelijke formule tot vergoeding komen heeft de ACM voor het jaar 2025 het verschil tussen de vermogenskosten op basis van de reëel-plus WACC, zoals vastgesteld in het gewijzigd methodebesluit transporttaken, en de vermogenskosten op basis van de herrekende reëel-plus WACC voor 2025 berekend.[24] Bij de berekening van de vermogenskosten op basis van de herrekende reëel-plus WACC voor 2025 heeft de ACM rekening gehouden met de correctie investeringen met een afschrijvingstermijn langer dan tien jaar (zie paragraaf 4.3.22) en de correctie efficiënte kosten gerealiseerde afloopinvesteringen WUI's (zie paragraaf 4.3.26). Deze correcties hebben namelijk allebei invloed op de totale omvang van de activawaarde in 2025, die als basis dient voor de berekening van de vermogenskosten.

69 Dit resulteert in een correctie voor de HS-systemen die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van de correctie vermogenskosten transporttaak door de herrekende WACC 2025 (inclusief wettelijke rente) in 2027, van 69.679.617 euro. Voor de EHS-systemen resulteert dit in een correctie die wordt opgeteld bij de totale inkomsten voor 2027 van 54.326.189 euro.

4.3.6. Correctie vermogenskosten systeemtaak door de herrekende WACC 2025 (EHS)

70 Voor de correctie van de vermogenskosten in 2025 voor de systeemtaken, heeft de ACM voor het jaar 2025 het verschil tussen de vermogenskosten op basis van de reëel-plus WACC, zoals vastgesteld in

[23] Besluit van de ACM van 21 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600678, paragraaf 9.1.7 en Besluit van de ACM van 21 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600685, paragraaf 8.1.8.
[24] Het gaat hierbij om zowel de reëel-plus WACC voor nieuw vermogen als voor de reëel-plus WACC voor bestaand vermogen.

het gewijzigd methodebesluit systeemtaken[25], en de vermogenskosten op basis van de herrekende reëel-plus WACC voor 2025 berekend. Bij de berekening van de vermogenskosten op basis van de herrekende reëel-plus WACC voor 2025 heeft de ACM rekening gehouden met de correctie investeringen met een afschrijvingstermijn langer dan tien jaar (zie paragraaf 4.3.23). Deze correctie heeft namelijk invloed op de totale omvang van de activawaarde in 2025, die als basis dient voor de berekening van de vermogenskosten.

71 Dit resulteert in een correctie voor de EHS-systemen die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van de correctie vermogenskosten systeemtaak door de herrekende WACC 2025 (inclusief wettelijke rente) in 2027, van 3.201.649 euro.

4.3.7. Correctie vermogenskosten projectprocedure investeringen in aanbouw 2025 (EHS en HS)

72 In het tarievenbesluit 2025 heeft de ACM de geschatte vermogenskosten van projectprocedure investeringen in aanbouw in 2025 toegevoegd aan de totale inkomsten. Deze geschatte kosten heeft de ACM bepaald op basis van de geschatte activawaarden zoals opgenomen in het tarievenvoorstel 2025 en de nominale WACC voor 2025 zoals vastgesteld in het gewijzigd methodebesluit transporttaken.

73 De ACM heeft de gerealiseerde vermogenskosten 2025 bepaald op basis van de gerealiseerde activawaarden van deze projectprocedure investeringen, zoals opgegeven in de reguleringsdata 2025 en de herrekende nominale WACC voor 2025. Via deze correctie corrigeert de ACM de transporttarieven 2027 voor het verschil tussen de berekende schatting en de realisatie van de vermogenskosten voor projectprocedure investeringen in aanbouw in 2025.[26]

74 Dit resulteert in een correctie voor de HS-systemen die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van de correctie vermogenskosten projectprocedure investeringen in aanbouw (inclusief wettelijke rente) in 2027, van 1.639.257 euro. Voor de EHS-systemen resulteert dit in een correctie die wordt opgeteld bij de totale inkomsten voor 2027 van 18.114.029 euro.

4.3.8. Correctie toevoeging totale kosten projectprocedure investeringen in gebruik door de herrekende WACC 2025 (EHS en HS)

75 In het tarievenbesluit 2025 heeft de ACM de geschatte totale kosten voor projectprocedure investeringen die in 2025 in gebruik zijn of worden genomen toegevoegd aan de totale inkomsten. Deze geschatte kosten heeft de ACM gebaseerd op de reëel-plus WACC voor 2025 die is vastgesteld in het gewijzigd methodebesluit transporttaken. Via deze correctie corrigeert de ACM de transporttarieven 2027 voor het verschil tussen de schatting van de totale kosten op basis van de reëel-plus WACC uit het gewijzigd methodebesluit transporttaken en de schatting van de totale kosten op basis van de herrekende reëel-plus WACC voor 2025.[27]

76 Dit resulteert in een correctie voor de HS-systemen die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van de correctie toevoeging totale kosten projectprocedure investeringen in gebruik door de herrekende WACC 2025 (inclusief wettelijke rente) in 2027, van 1.786.259 euro. Voor de EHS-systemen resulteert dit in een correctie die wordt opgeteld bij de totale inkomsten voor 2027 van 41.844.848 euro.

77 Bij de correctie van de gerealiseerde efficiënte kosten, die de ACM pas kan verwerken wanneer de gerealiseerde investeringsuitgaven bekend zijn en de doelmatigheid van de projectprocedure

[25] Het gaat hierbij om zowel de reëel-plus WACC voor nieuw vermogen als voor de reëel-plus WACC voor bestaand vermogen.
[26] Zie Stap 2 in Bijlage 3 bij dit besluit.
[27] Zie Stap 4 in Bijlage 3 bij dit besluit.

investeringen getoetst is, zal de ACM rekening houden met deze correctie op grond van de herrekende WACC.

4.3.9. Correctie efficiënte (vermogens)kosten Marnezijl-Oudehaske 2025 in 2027 (EHS en HS)

78 Op grond van artikel 41b, eerste lid, onderdeel e, van de Elektriciteitswet neemt TenneT in haar tarievenvoorstel de gemaakte kosten in acht voor investeringen zoals bedoeld in artikel 20d van de Elektriciteitswet, voor zover de kosten doelmatig zijn. De ACM beoordeelt de doelmatigheid van deze kosten. De basis voor de doelmatigheidsbeoordeling is de Beleidsregel ACM beoordeling doelmatige kosten van niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen (hierna: de Beleidsregel).[28]

79 In het tarievenbesluit 2025 heeft de ACM de doelmatigheid van de kosten van investering Marnezijl Oudehaske beoordeeld en de efficiënte (vermogens)kosten tot en met 2023 nagecalculeerd en verrekend.[29] In het tarievenbesluit 2026 heeft de ACM de efficiënte (vermogens)kosten 2024 nagecalculeerd en verrekend.[30]

80 In het tarievenbesluit 2025 heeft de ACM de geschatte totale kosten voor projectprocedure investering Marnezijl-Oudehaske voor 2025 opgenomen. De ACM heeft de gerealiseerde totale kosten voor deze investering gebaseerd op de gerealiseerde waarde van de investering zoals TenneT heeft opgenomen in de reguleringsdata 2025. Daarna heeft de ACM het verschil tussen de geschatte en de gerealiseerde totale kosten voor 2025 berekend.

81 Dit resulteert in een correctie voor de HS-systemen die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van de efficiëntie (vermogens)kosten Marnezijl-Oudehaske 2025 (inclusief wettelijke rente) in 2027, van 26.742 euro. Voor de EHS-systemen resulteert dit in een correctie die wordt opgeteld bij de totale inkomsten voor 2027 van 2.512 euro.

4.3.10. Correctie efficiënte (vermogens)kosten Diemen-Lelystad-Ens 2025 in 2027 (EHS)

82 In de tarievenbesluiten 2018 tot en met 2024 heeft de ACM de (vermogens)kosten voor de projectprocedure investeringen Ens-Lelystad en Lelystad-Diemen toegevoegd aan de totale inkomsten. Op grond van artikel 41b, eerste lid, onder e, van de Elektriciteitswet neemt TenneT in haar tarievenvoorstel de gemaakte kosten in acht voor investeringen zoals bedoeld in artikel 20d van de Elektriciteitswet, voor zover de kosten doelmatig zijn. De ACM beoordeelde de doelmatigheid van deze kosten in het Tarievenbesluit 2026 aan de hand van de Beleidsregel.

83 In het tarievenbesluit 2026 heeft de ACM de doelmatigheid van de kosten van investering Diemen-Lelystad-Ens beoordeeld en de efficiënte (vermogens)kosten tot en met 2024 nagecalculeerd en verrekend.

84 In het tarievenbesluit 2025 heeft de ACM de geschatte totale kosten voor projectprocedure investering Diemen-Lelystad-Ens opgenomen. De ACM heeft de gerealiseerde totale kosten voor deze investering gebaseerd op de gerealiseerde waarde van de investering zoals TenneT heeft opgenomen in de reguleringsdata 2025. Daarna heeft de ACM het verschil tussen de geschatte en de gerealiseerde totale kosten voor 2025 berekend.

[28] Beleidsregel ACM beoordeling doelmatige kosten van niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen (Stcrt. 2017, 62627); de beleidsregel is met inwerkingtreding van de Energiewet vervallen op 31-12-2025. Voor de beoordeling van de doelmatigheid van kosten die gemaakt zijn in het jaar 2025, is de beleidsregel echter nog steeds relevant. Daarom gebruikt de ACM voor de beoordeling van deze kosten de beleidsregel nog steeds als basis.
[29] Besluit van de ACM van 28 november 2024 met kenmerk ACM/UIT/633742, paragraaf 4.2.2.5.
[30] Besluit van de ACM van 18 november 2026 met kenmerk ACM/UIT/662819.

85 Dit resulteert in een correctie voor de EHS die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van de correctie efficiëntie (vermogens)kosten Diemen-Lelystad 2025 (inclusief wettelijke rente) in 2027 van 48.272 euro.

4.3.11. Nacalculatie efficiënte (vermogens)kosten Eemshaven Oudeschip-Vierverlaten 2016 t/m 2025 (EHS en HS)

86 Op grond van artikel 41b, eerste lid, onder e, van de Elektriciteitswet neemt TenneT in haar tarievenvoorstel de gemaakte kosten in acht voor investeringen zoals bedoeld in artikel 20d van de Elektriciteitswet, voor zover de kosten doelmatig zijn. De ACM beoordeelt de doelmatigheid van deze kosten. De basis voor de doelmatigheidsbeoordeling is de Beleidsregel.[31]

87 Op 15 juni 2023 heeft TenneT de verbinding Eemshaven Oudeschip-Vierverlaten in gebruik genomen. De ACM heeft AFRY (hierna: de consultant) opdracht gegeven een onderzoek naar de doelmatigheid van de verbinding Eemshaven Oudeschip-Vierverlaten uit te voeren. De openbare versie van de op 30 september opgeleverde rapportage van de consultant is opgenomen in bijlage 4 (doelmatigheidsbeoordeling Eemshaven Oudeschip-Vierverlaten). Op grond van de uitgangspunten van de beleidsregel concludeert de consultant dat de doelmatigheid van het project volledig is. De ACM neemt deze conclusie over bij het bepalen van de efficiënte (vermogens)kosten voor de verbinding Eemshaven Oudeschip-Vierverlaten.

88 De ACM berekent het verschil tussen de geschatte (vermogens)kosten die TenneT op grond van artikel 41b, eerste lid, onder h en i, van de Elektriciteitswet in de jaren 2016 tot en met 2025 via de transporttarieven vergoed heeft gekregen en de gerealiseerde efficiënte (vermogens)kosten van de investering.[32]

89 Dit resulteert in een correctie voor de HS-systemen die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van de efficiënte (vermogens)kosten Eemshaven Oudeschip-Vierverlaten 2016 t/m 2025 (inclusief wettelijke rente) voor 2027 van 1.010.919 euro. Voor de EHS-systemen resulteert dit in een correctie die wordt opgeteld bij de totale inkomsten (inclusief wettelijke rente) voor 2027 van 2.034.724 euro.

4.3.12. Nacalculatie efficiënte (vermogens)kosten Krimpen-Geertruidenberg 2018 t/m 2025 in 2027 (EHS)

90 Op grond van artikel 41b, eerste lid, onder e, van de Elektriciteitswet neemt TenneT in haar tarievenvoorstel de gemaakte kosten in acht voor investeringen zoals bedoeld in artikel 20d van de Elektriciteitswet, voor zover de kosten doelmatig zijn. De ACM beoordeelt de doelmatigheid van deze kosten aan de hand van de Beleidsregel.[33]

91 Op 1 juli 2023 heeft TenneT de versterkte verbinding tussen Krimpen aan den IJssel en Geertruidenberg (hierna: Krimpen-Geertruidenberg) in gebruik genomen. De ACM heeft de consultant opdracht gegeven een doelmatigheidsonderzoek naar deze projectprocedure investering uit te voeren. De openbare versie van rapportage van de consultant is opgenomen in bijlage 5 (Doelmatigheidsbeoordeling Krimpen-Geertruidenberg) van dit besluit. Op grond van de uitgangspunten van de beleidsregel concludeert de consultant dat de doelmatigheid van de investering volledig is. De ACM neemt deze conclusie over bij het bepalen van de efficiënte (vermogens)kosten voor Krimpen-Geertruidenberg.

[31] Beleidsregel ACM beoordeling doelmatige kosten van niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen (Stcrt. 2017, 62627).
[32] Zie bijlage 4 bij dit besluit.
[33] Beleidsregel ACM beoordeling doelmatige kosten van niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen (Stcrt. 2017, 62627).

92 In paragraaf 4.1.2 van het doelmatigheidsonderzoek stelt de consultant vast dat op moment van schrijven de verbinding nog niet op volle capaciteit kon functioneren. TenneT heeft op 30 maart 2026 de ACM documenten toegestuurd die bewijzen dat de verbinding tussen Krimpen-Geertruidenberg op volle capaciteit kan worden gebruikt. Dit bewijs werd gecontroleerd en bevestigd de consultant. De investering heeft daarmee de beoogde capaciteit behaald.

93 Op grond van artikel 41b, eerste lid, onder h en i, van de Elektriciteitswet heeft TenneT in de jaren 2018 tot en met 2025 voor Krimpen-Geertruidenberg de geschatte (vermogens)kosten via de transporttarieven vergoed gekregen. De ACM berekent het verschil tussen de geschatte (vermogens)kosten en de gerealiseerde efficiënte (vermogens)kosten van de investeringen.[34]

94 Dit resulteert in een correctie voor de EHS-systemen die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van efficiënte (vermogens)kosten Krimpen-Geertruidenberg 2018 t/m 2025 (inclusief wettelijke rente) voor 2027 van 2.691.484 euro.

4.3.13. Nacalculatie efficiënte (vermogens)kosten HKN/HKW: onshore-deel van investering NoZ 2019 t/m 2025 in 2027 (EHS)

95 Op grond van artikel 41b, eerste lid, onder e, van de Elektriciteitswet neemt TenneT in haar tarievenvoorstel de gemaakte kosten in acht voor investeringen zoals bedoeld in artikel 20d van de Elektriciteitswet, voor zover de kosten doelmatig zijn. De ACM beoordeelt de doelmatigheid van deze kosten aan de hand van de Beleidsregel.[35]

96 In maart 2023 heeft TenneT het onshore deel van investeringen Hollandse Kust Noord en Hollandse Kust West Alpha in gebruik genomen. De ACM heeft de externe consultantopdracht gegeven een onderzoek naar de doelmatigheid van de investeringen Hollandse Kust Noord, Hollandse Kust West Alpha en het onshore deel van deze investeringen uit te voeren. De openbare versie van de op 27 november 2025 opgeleverde rapportage van de consultant is opgenomen in bijlage 6 (Doelmatigheidsbeoordeling Hollandse Kust Noord en Hollandse Kust West Alpha). In overeenstemming met de Beleidsregel concludeert de consultant dat de doelmatigheid van de investering niet volledig is.

97 De consultant beoordeelt dat de kosten gemaakt voor deze investeringen door TenneT voor een van de meerwerken deels vermijdbaar zijn geweest. Deze kosten komen voort uit het niet-identificeren van een afspraak in een zakelijk recht overeenkomst, waardoor al geïnstalleerde kabels verwijderd moesten worden en opnieuw geïnstalleerd dienden te worden. De consultant concludeert hier inefficiënte kosten gemaakt door TenneT. Deze inefficiënte kosten zien op het onshore deel van de investering. De vermijdbare kosten voor dit meerwerk zijn gelijk aan 349.340 euro. De consultant oordeelt dat de overige gemaakte kosten doelmatig zijn. De ACM neemt het oordeel van de consultant over.

98 Het totaal aan ondoelmatige investeringsuitgaven komt daarmee uit op 349.340 euro. Op grond van artikel 41b, eerste lid, onder h en i, van de Elektriciteitswet heeft TenneT in de jaren 2019 tot en met 2025 voor het onshore deel van de investering de geschatte (vermogens)kosten via de transporttarieven vergoed gekregen. De ACM berekent het verschil tussen de geschatte (vermogens)kosten en de gerealiseerde efficiënte (vermogens)kosten van de investeringen.[36]

99 Dit resulteert in een correctie voor de EHS-systemen die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van de efficiënte (vermogens)kosten van het onshore deel van investeringen Hollandse Kust Noord en Hollandse Kust West Alpha (inclusief wettelijke rente) voor 2027 van 1.218.251 euro.

[34] Zie Stap 5 in bijlage 3 bij dit besluit.
[35] Beleidsregel ACM beoordeling doelmatige kosten van niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen (Stcrt. 2017, 62627).
[36] Zie Stap 5 in bijlage 6 bij dit besluit.

4.3.14. Correctie operationele kosten netcongestie 2022 t/m 2025 (HS)

100 TenneT heeft in het tarievenvoorstel 2026 voor het eerst een correctie opgenomen voor de operationele kosten gerelateerd aan netcongestie. TenneT gaf aan dat de schatting die hiervoor is opgenomen in het gewijzigd methodebesluit een groot tekort veroorzaakt, omdat na het vaststellen van het methodebesluit de kosten voor netcongestie door nieuwe ontwikkelingen sterk zijn gestegen.

101 De ACM herkent dat na vaststelling van het gewijzigd methodebesluit de problematiek rond netcongestie sterk is toegenomen. De ACM herkent ook dat dit voor TenneT tot extra werkzaamheden met betrekking tot netcongestie zorgt en dit tot een stijging van de operationele kosten leidt die niet is voorzien in de kostenschatting in het gewijzigd methodebesluit transporttaken. Voor het tarievenbesluit 2026 kon de ACM het argument van TenneT over de noodzaak van deze nieuwe correctie volgen en hield bij het berekenen van de tariefcorrectie voor het jaar 2026 rekening met deze correctie. Dit is ook van toepassing op het tarievenbesluit 2027.

102 Dit resulteert in een correctie voor de HS-systemen die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van de operationele kosten netcongestie 2022 t/m 2025 (inclusief wettelijke rente) voor 2027 van 16.280.341 euro.

4.3.15. Correctie operationele kosten cybersecurity 2022 t/m 2025 (EHS en HS)

103 TenneT heeft in het tarievenvoorstel 2026 voor het eerst een correctie opgenomen voor de operationele kosten die gerelateerd zijn aan cybersecurity. TenneT gaf aan dat de schatting die is opgenomen in het gewijzigd methodebesluit transporttaken een groot tekort veroorzaakt omdat de kosten voor cybersecurity na het vaststellen van het methodebesluit transporttaken door nieuwe ontwikkelingen sterk zijn gestegen.

104 De ACM herkende dat het belang van cyberveiligheid door ontwikkelingen in de buitenwereld is toegenomen. De ACM herkende ook dat de schatting van de operationele kosten gerelateerd aan cyberveiligheid te laag is geweest. De ACM kon het argument van TenneT over de noodzaak van deze nieuwe correctie volgen. Dit is ook van toepassing op het tarievenbesluit 2027.

105 Dit resulteert in een correctie voor de HS-systemen die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van de operationele kosten cybersecurity 2022 t/m 2025 (inclusief wettelijke rente) voor 2027 van 7.144.011 euro. Voor de EHS-systemen resulteert dit in een correctie die wordt opgeteld bij de totale inkomsten (inclusief wettelijke rente) voor 2027 van 10.899.990 euro.

4.3.16. Correctie inkoopkosten energie en vermogen transporttaak 2025 (EHS en HS)

106 De ACM calculeert het verschil tussen de gerealiseerde inkoopkosten energie en vermogen en de geschatte inkoopkosten energie en vermogen voor de transporttaak in 2025 gedeeltelijk na.[37] De inkoopkosten energie en vermogen voor de transporttaak bestaan uit kosten voor inkoop van netverliezen, kosten voor inkoop van blindvermogen en kosten voor het oplossen van transportbeperkingen.

107 De ACM calculeert het verschil (zowel negatief als positief) tussen de realisatie en de schatting van deze kosten voor driekwart na. Het resterende kwart is voor risico van TenneT. Indien het verschil meer dan 20% bedraagt van de schatting (zowel negatief als positief) wordt het meerdere deel volledig nagecalculeerd. Deze nacalculatie voert de ACM apart uit voor de inkoopkosten voor netverliezen, de inkoopkosten voor blindvermogen en de kosten voor het oplossen van transportbeperkingen.

[37] Besluit van de ACM van 21 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600678, paragraaf 9.1.3 t/m 9.1.5.

108 In het tarievenbesluit 2026 heeft de ACM besloten om een deel van de verwachte nacalculatie voor inkoopkosten energie en vermogen voor de transporttaak over het jaar 2025 in de transporttarieven 2026 te verwerken.[38] Dit deed de ACM via een voorschot op de nacalculatie die anders pas in zijn geheel in de transporttarieven 2027 verwerkt zou worden. De ACM vermindert de nacalculatie nu op basis van de berekening zoals beschreven in voorgaand randnummer met het voorschot op deze nacalculatie, zoals deze in de tarieven voor het jaar 2026 is verwerkt.

109 Dit resulteert in een correctie voor de HS-systemen die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van de correctie inkoopkosten energie en vermogen transporttaak 2025 (inclusief wettelijke rente) in 2027 van 59.648.872 euro. Voor de EHS-systemen resulteert dit in een correctie die wordt opgeteld bij de totale inkomsten voor 2027 van 74.771.629 euro.

4.3.17. Correctie inkoopkosten energie en vermogen systeemtaak 2025 (EHS)

110 De ACM calculeert het verschil tussen de gerealiseerde inkoopkosten energie en vermogen en de geschatte inkoopkosten energie en vermogen voor de systeemtaak in 2025 volledig na.[39] De inkoopkosten energie en vermogen voor de systeemtaak bestaan uit de kosten voor inkoop van regel- en reservevermogen, noodvermogen, primaire reserve en herstelvoorzieningen.

111 In het tarievenbesluit 2026 heeft de ACM besloten om een deel van de verwachte nacalculatie voor inkoopkosten energie en vermogen voor de systeemtaak over het jaar 2025 in de transporttarieven 2026 te verwerken.[40] Dit deed de ACM via een voorschot op de nacalculatie die anders pas in zijn geheel in de transporttarieven 2027 verwerkt zou worden. De ACM vermindert de nacalculatie nu op basis van de berekening zoals beschreven in voorgaand randnummer met het voorschot op deze nacalculatie, zoals deze in de tarieven voor het jaar 2026 is verwerkt.

112 Dit resulteert in een correctie voor de EHS-systemen die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van de correctie inkoopkosten energie en vermogen systeemtaak 2025 (inclusief wettelijke rente) in 2027 van 88.420.883 euro.

4.3.18. Correctie inkomsten transportdiensten (HS)

113 TenneT heeft in het tarievenvoorstel een correctie opgenomen voor de inkomsten transportdiensten. Met deze correctie houdt de ACM rekening met wijzigingen in de inkomsten van de transportdiensten in afgelopen jaren. Wijzigingen kunnen bijvoorbeeld plaatsvinden door het wijzigen van een factuur of als gevolg van een geschilprocedure.

114 Dit resulteert in een correctie voor de HS-systemen die wordt afgetrokken van de totale inkomsten, ter verwerking van de correctie inkomsten transportdiensten 2025 (inclusief wettelijke rente) in 2027 van 325.456 euro.

4.3.19. Correctie inkomsten aansluitdiensten (EHS)

115 TenneT heeft in het tarievenvoorstel een correctie opgenomen voor de inkomsten aansluitdiensten. Deze correctie komt voort uit een wijziging in de berekening van de periodieke aansluitvergoeding van enkele regionale systeembeheerders.

[38] Besluit van de ACM van 18 november 2025 met kenmerk ACM/UIT/662819, paragraaf 4.2.1.11.
[39] Besluit van de ACM van 21 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600685 ,paragraaf 8.1.3 t/m 9.1.6.
[40] Besluit van de ACM van 18 november 2025 met kenmerkt ACM/UIT/662819, paragraaf 4.2.1.12.

116 Dit resulteert in een correctie voor de EHS-systemen die wordt afgetrokken van de totale inkomsten, ter verwerking van de inkomsten aansluitdiensten (inclusief wettelijke rente) voor 2027 van 1.371.233 euro.

4.3.20. Correctie operationele kosten door desinvesteringen transporttaak 2021-2025 (EHS en HS)

117 De ACM houdt bij het bepalen van de efficiënte kosten rekening met de ontwikkeling van de algemene operationele kosten als gevolg van veranderingen in de omvang van het net dat TenneT beheert. Bij desinvesteringen neemt de omvang van het net af. De vergoeding die TenneT mag ontvangen voor de algemene operationele kosten daalt daarmee ook. De omvang van deze daling berekent de ACM jaarlijks in de tarievenbesluiten door 1% te nemen van de reële aanschafwaarde van de gerealiseerde desinvesteringen.[41]

118 In de reguleringsdata voor 2021 tot en met 2025 heeft TenneT gerealiseerde desinvesteringen gerapporteerd. De ACM heeft berekend wat de afname van de algemene operationele kosten in de jaren 2022 tot en met 2026 is als gevolg van deze desinvesteringen. In de tarievenbesluiten 2023 tot en met 2026 heeft de ACM de toegestane inkomsten gecorrigeerd voor de afname van de algemene operationele kosten als gevolg van desinvesteringen in 2021 tot en met 2024. Bij het berekenen van de tariefcorrectie voor het jaar 2027 houdt de ACM rekening met deze eerdere correcties.

119 Dit resulteert in een correctie voor de HS-systemen die wordt afgetrokken van de totale inkomsten, ter verwerking van de operationele kosten door desinvesteringen transporttaak 2021-2025 (inclusief wettelijke rente) voor 2027 van 262.830 euro. Voor de EHS-systemen resulteert dit in een correctie die wordt afgetrokken van de totale inkomsten voor 2027 van 340.442 euro.

4.3.21. Correctie operationele kosten door desinvesteringen systeemtaak 2021-2025 (EHS)

120 De ACM corrigeert de transporttarieven ook voor de verandering in algemene operationele kosten als gevolg van desinvesteringen voor de systeemtaak. Hiervoor hanteert de ACM dezelfde methode als omschreven in paragraaf 4.3.20 van dit besluit.

121 Ook voor de systeemtaken heeft TenneT in de reguleringsdata 2021 tot en met 2025 desinvesteringen gerapporteerd. De ACM heeft berekend wat de afname van de algemene operationele kosten in de jaren 2022 tot en met 2026 is als gevolg van deze desinvesteringen. Bij het berekenen van de tariefcorrectie voor het jaar 2027 houdt de ACM rekening met de al in eerdere tarievenbesluiten verwerkte correcties van de algemene operationele kosten in deze jaren als gevolg van desinvesteringen.

122 Dit resulteert in een correctie voor de EHS-systemen die wordt afgetrokken van de totale inkomsten, ter verwerking van de operationele kosten door desinvesteringen systeemtaak 2021-2025 (inclusief wettelijke rente) voor 2027 van 12.287 euro.

4.3.22. Correctie investeringen met een afschrijvingstermijn langer dan tien jaar transporttaak (EHS en HS)

123 De totale inkomsten op basis van de wettelijke formule zijn mede gebaseerd op een schatting van nieuwe investeringen in de periode 2021-2026 (hierna: bijgeschatte investeringen). Bij deze schatting maakt de ACM onderscheid tussen twee categorieën investeringen, namelijk investeringen met een afschrijvingstermijn tot en met tien jaar en investeringen met een afschrijvingstermijn langer dan tien

[41] Besluit van de ACM van 21 december 2023, met kenmerk ACM/UIT/600678, randnummers 210 t/m 215.

jaar. Zoals aangekondigd in paragraaf 9.1.6 van het gewijzigd methodebesluit transporttaken[42] corrigeert de ACM de geschatte kosten van de bijgeschatte investeringen met een afschrijvingstermijn langer dan tien jaar achteraf op basis van nacalculaties.

124 De ACM heeft als onderdeel van de reguleringsdata 2021 tot en met 2025 de gerealiseerde investeringen, met een afschrijvingstermijn langer dan tien jaar in 2021 tot en met 2025, van TenneT ontvangen. De ACM heeft voor de jaren 2022 tot en met 2026 het verschil berekend tussen de gerealiseerde kosten en de eerdere schatting. De basis voor deze berekening zijn de gerealiseerde investeringen in deze jaren en de kosten op basis van de bijgeschatte investeringen.

125 Dit resulteert in een correctie voor de HS-systemen die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van de investeringen met een afschrijvingstermijn langer dan tien jaar transporttaak (inclusief wettelijke rente) voor 2027 van 33.281.435 euro. Voor de EHS-systemen resulteert dit in een correctie die wordt opgeteld bij de totale inkomsten (inclusief wettelijke rente) voor 2027 van 17.339.327 euro.

4.3.23. Correctie investeringen met een afschrijvingstermijn langer dan tien jaar systeemtaak (EHS)

126 De ACM corrigeert de transporttarieven ook voor het verschil in kosten op basis van de gerealiseerde investeringen en de bijgeschatte investeringen met een afschrijvingstermijn langer dan tien jaar voor de systeemtaak.[43] Hiervoor hanteert de ACM dezelfde methode als omschreven in paragraaf 4.3.22 van dit besluit.

127 Dit resulteert in een correctie voor de EHS-systemen die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van de investeringen met een afschrijvingstermijn langer dan tien jaar systeemtaak (inclusief wettelijke rente) voor 2027 van 1.758.279 euro.

4.3.24. Correctie investeringen met een afschrijvingstermijn t/m tien jaar transporttaak (EHS en HS)

128 TenneT heeft in het tarievenvoorstel een correctie opgenomen voor de kapitaalkosten van investeringen met een afschrijvingstermijn van maximaal tien jaar die voortkomen uit nieuwe wet- en regelgeving, (het beheersen van) netcongestie en/of bijdragen aan de cyberveiligheid van TenneT.

129 De ACM herkent, zoals omschreven in paragraaf 4.3.15, dat werkzaamheden gerelateerd aan netcongestie en de cyberveiligheid van TenneT zijn toegenomen. Dit leidt ook tot meer investeringen en daarmee samenhangende kapitaalkosten. Daarnaast ziet de ACM door wijzigingen in wet- en regelgeving dat TenneT meer moet investeren in IT dan is voorzien in de kostenschatting. Daarom gaat de ACM akkoord met het voorstel voor deze nieuwe correctie. Dit betekent dat de kapitaalkosten voortkomend uit investeringen met een afschrijvingstermijn van maximaal tien jaar gerelateerd aan cybersecurity, netcongestie of nieuwe wet- en regelgeving worden nagecalculeerd. De ACM houdt rekening met deze nieuwe nacalculatie bij het berekenen van de tariefcorrectie voor het jaar 2027.

130 Dit resulteert in een correctie voor de HS-systemen die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van de investeringen met een afschrijvingstermijn t/m tien jaar transporttaak (inclusief wettelijke rente) voor 2027 van 18.676.131 euro. Voor de EHS-systemen resulteert dit in een correctie die wordt opgeteld bij de totale inkomsten (inclusief wettelijke rente) voor 2027 van 5.903.620 euro.

[42] Besluit van de ACM van 21 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600678.
[43] Besluit van de ACM van 21 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600685, paragraaf 8.1.7.

4.3.25. Correctie investeringen met een afschrijvingstermijn t/m tien jaar systeemtaak (EHS)

131 TenneT heeft in het tarievenvoorstel een correctie opgenomen voor de nacalculatie van een aantal investeringen met een afschrijvingstermijn van maximaal 10 jaar. Een deel van deze investeringen valt onder de systeemtaak.

132 In paragraaf 4.3.24 staat beschreven voor welke investeringen de ACM akkoord gaat met het voorstel om investeringen met een afschrijvingstermijn van maximaal 10 jaar na te calculeren. Deze voorwaarden zijn ook van toepassing op investeringen die onder de systeemtaak vallen. Daarom houdt de ACM rekening met deze nieuwe nacalculatie bij het berekenen van de tariefcorrectie voor het jaar 2027.

133 Dit resulteert in een correctie voor de EHS-systemen die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van investeringen met een afschrijvingstermijn t/m tien jaar systeemtaak (inclusief wettelijke rente) voor 2027 van 15.352.672 euro.

4.3.26. Correctie efficiënte kosten gerealiseerde afloopinvesteringen wettelijk uitgezonderde investeringen (hierna: WUI's) 2021-2025 (HS)

134 De vergoeding voor de totale kosten van WUI's die uiterlijk 2020 in gebruik zijn genomen gaat vanaf de reguleringsperiode 2022-2026 niet via de toevoeging totale kosten projectprocedure investeringen en de eventuele correctie efficiënte kosten projectprocedure investeringen, maar via de totale inkomsten op basis van de wettelijke formule. Voor enkele van deze WUI's die onderdeel zijn van de gestandaardiseerde activawaarde (hierna: GAW) heeft TenneT in de reguleringsdata 2021 tot en met 2025 de gerealiseerde afloopinvesteringen gerapporteerd.[44]

135 Onder de Elektriciteitswet berekende de ACM het verschil tussen de kosten berekend op basis van de geschatte afloopinvesteringen van WUI's en de efficiënte kosten berekend op basis van de gerealiseerde afloopinvesteringen van WUI's in de jaren 2022 tot en met 2026. De wettelijke grondslag hiervoor was te vinden in artikel 41c, tweede lid, onder e, van de Elektriciteitswet.

136 Dit resulteert in een correctie voor de HS-systemen die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van de efficiënte kosten gerealiseerde afloopinvesteringen wettelijk uitgezonderde investeringen 2021-2025 (inclusief wettelijke rente) voor 2027 van 1.805.905 euro.

4.3.27. Correctie operationele kosten 2025 a.g.v. overname HS-Randmeren-net (HS)

137 TenneT heeft in het tarievenvoorstel een correctie opgenomen voor operationele kosten in 2025 als gevolg van de overname van het HS-Randmeren-net van Liander. Per 3 januari 2025 is het formele eigendom van het Randmeren-net bij TenneT komen te liggen, omdat in de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) is opgenomen dat TenneT verantwoordelijk is voor de hoogspanningsnetten. Voor het HS-Randmeren-net was als gevolg van een cross-border leaseovereenkomst nog een overgangsbepaling in de WON van toepassing tot deze overeenkomst was afgelopen. Na afloop van de cross-border leaseovereenkomst was TenneT verplicht het HS-Randmeren-net over te nemen van Liander.

138 In het gewijzigd methodebesluit is opgenomen dat voor nieuwe investeringen wordt uitgegaan van een toename van de operationele kosten met één procent van de aanschafwaarde van de investering.[45]

[44] Dit zijn: de Cobra-kabel, en de volgende onderdelen van RN380: Beverwijk-Vijfhuizen 380kV, Vijfhuizen-Bleiswijk 380kV, Station Beverwijk 380kV, Station Vijfhuizen 380kV, Station Vijfhuizen 380kV, Station Vijfhuizen 150kV in de reguleringsdata 2021 en Station Rilland in de reguleringsdata 2022.
[45] Zie randnummer 212 van het gewijzigd methodebesluit transporttaken TenneT 2022-2026

TenneT heeft bij de ACM aangegeven dat de gebruikelijke vergoeding voor operationele kosten van één procent van de aanschafwaarde onvoldoende is om de daadwerkelijke kosten voor het beheer te dekken.

139 De ACM herkent de hogere operationele kosten voor het beheer van het HS-Randmeren-net, op basis van de kosten die hiervoor zijn gefactureerd door TenneT aan Liander tot en met 2024.Toen was er tussen TenneT en Liander een onderbeheerovereenkomst van toepassing waarin was opgenomen dat TenneT voor het Randmeren-net alle taken in artikel 16, lid 1 van de Elektriciteitswet 1998 uitvoerde. De gefactureerde kosten lagen significant hoger dan de vergoeding die TenneT via de reguliere methodiek uit het methodebesluit zou toepassen. Gezien de wettelijke verplichting om dit net in beheer te nemen, vindt de ACM het gerechtvaardigd om voor de operationele kosten gerelateerd aan dit net een uitzondering op de reguliere methodiek toe te passen.

140 De ACM vergoedt de directe operationele kosten gerelateerd aan het HS-Randmeren-net door de in 2024 gefactureerde kosten na een inflatiecorrectie door te rekenen naar 2025. Op basis van deze directe operationele kosten schat de ACM hier de indirecte operationele kosten bij op basis van de verhouding tussen directe en indirecte operationele kosten op het hele HS-net. Om een dubbele vergoeding te voorkomen zijn de investeringen gerelateerd aan het HS Randmeren-net uitgezonderd van de nacalculatie beschreven in paragraaf 4.3.24. De ACM houdt rekening met deze nieuwe nacalculatie bij het berekenen van de tariefcorrectie voor het jaar 2027.

141 Dit resulteert in een correctie voor de HS-systemen die wordt opgeteld bij de totale inkomsten, ter verwerking van de operationele kosten 2025 a.g.v. overname HS-Randmeren-net (inclusief wettelijke rente) voor 2027 van 10.952.775 euro.

4.3.28. Overzicht correcties

142 Gelet op het bovenstaande komt de ACM op een totaal aan correcties dat wordt afgetrokken van de inkomsten, van 61.094.899 euro voor HS en een totaal aan correcties dat wordt opgeteld bij de inkomsten, van 1.244.129.108 euro voor EHS. De ACM stelt vast dat deze bedragen overeenkomen met het tarievenvoorstel waarin de geactualiseerde schatting van de wettelijke rente verwerkt is.

4.4. Stap 4: Spreiden correcties tariefjaar 2025

143 De ACM telt de correcties uit hoofdstuk 4.1 en 4.2 bij elkaar op en komt uit op een totaal aan correcties dat wordt afgetrokken van de inkomsten van 52.339.514 euro voor de HS-systemen en een totaal aan correcties dat wordt opgeteld bij de inkomsten van 840.254.456 euro voor de EHS-systemen. Deze bedragen worden volledig verrekend in de toegestane inkomsten voor 2027.

144 De ACM telt de correcties uit hoofdstuk 4.3 bij elkaar op en komt uit op een totaal aan correcties dat wordt afgetrokken van de inkomsten van 8.755.385 euro voor de HS-systemen en een totaal aan correcties dat wordt opgeteld bij de inkomsten van 403.874.652 euro voor de EHS-systemen. Deze bedragen worden deels doorgeschoven naar latere jaren.

145 Overeenkomstig de sectorovereenkomst inzake Methodebesluiten 2027-2031, heeft TenneT een voorstel ingediend met betrekking tot spreiding van de nacalculaties uit 2025 (de correcties in hoofdstuk 4.3) ten behoeve van een stabiel tariefverloop bij overgang van de oude naar de nieuwe reguleringsperiode.

146 TenneT stelt voor om voor de tarieven 2027 80% van de som van alle nacalculaties uit het tariefjaar 2025 te verwerken in de tarieven en de resterende 20% door te schuiven naar latere tariefjaren. Dit doet TenneT om voor een zo stabiel mogelijk tariefverloop te zorgen. Alle correcties dienen uiterlijk in de reguleringsperiode 2027-2031 verrekend te zijn.

147 De ACM gaat akkoord met het voorstel van TenneT over de spreiding van de correcties. De ACM is van mening dat de door TenneT voorgestelde spreiding helpt om het tariefverloop stabiel te laten verlopen. Dit resulteert in de volgende verdeling van correcties voor het tariefjaar 2025:

	HS	EHS
Som correcties 2025 (euro's)	-8.755.385	403.874.652
Som doorgeschoven correcties 2025 (euro's)	-1.751.077	80.774.930
Som correcties verwerkt in de tarieven 2027 (euro's)	**-7.004.308**	**323.099.722**

148 Het totaal aan correcties (randnummer 143 plus 144) op de totale inkomsten in het Tarievenbesluit 2027 is daarmee gelijk aan -59.343.822 euro voor de HS-systemen en gelijk aan 1.163.354.178 euro voor de EHS-systemen.

4.5. Stap 5: Vaststelling nettarieven voor 2027

149 In paragraaf 4.1 is uitgewerkt dat de totale inkomsten exclusief tariefcorrecties 2.220.182.594 euro bedragen voor het jaar 2027. In randnummer 142 is berekend dat de tariefcorrecties 1.183.034.210 euro bedragen voor het jaar 2027. Hiervan wordt na toepassing van spreiding 1.104.010.356 euro verwerkt in de tarieven voor 2027. Opgeteld vormen de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties (verwerkt in de tarieven 2027) 3.324.192.950 euro. De onderstaande tabel bevat een samenvatting van de inkomsten en correcties.[46] In bijlage 1 van dit besluit wordt de opbouw van deze inkomsten weergegeven.

	HS	*EHS*
Toegestane inkomsten 2027 excl. correcties	1.011.944.304	1.208.238.290
Correcties		
Prognose omzet aansluitdienst en meterhuur in 2027	-52.339.514	-4.305.886
Inzet congestieontvangsten	-	-245.000.000
Vergoedingen net op zee fase I	-	120.436.070
Vergoedingen net op zee fase II	-	969.124.272
Correctie inkoopkosten transport bij distributiesysteembeheerders 2025	-28.877.304	-
Correctie InterTSO compensation 2025	-	-18.075.380
Omzetcorrectie op basis van volumeverschillen 2025	-192.643.342	86.027.559
Correctie omzet aansluitdienst en meterhuur 2025 in 2027	-8.578.717	-281.921
Correctie vermogenskosten transporttaak door de herrekende WACC 2025	69.679.617	54.326.189
Correctie vermogenskosten systeemtaak door de herrekende WACC 2025	-	3.201.649
Correctie vermogenskosten projectprocedure investeringen in aanbouw 2025	1.639.257	18.114.029
Correctie toevoeging totale kosten projectprocedure investeringen in gebruik door de herrekende WACC 2025	1.786.259	41.844.848
Correctie efficiënte kosten Marnezijl-Oudehaske 2025 in 2027	26.742	2.512
Correctie efficiënte (vermogens)kosten Diemen-Lelystad-Ens in 2027	-	48.272
Nacalculatie efficiënte (vermogens)kosten Eemshaven Oudeschip-Vierverlaten 2016 t/m 2025 in 2027	1.010.919	2.034.724

[46] Omdat de bedragen afgerond zijn, kunnen er kleine verschillen ontstaan tussen de bedragen in deze tabel en in andere tabellen. De precieze bedragen zijn te vinden in bijlage 1 van dit besluit.

	HS	*EHS*
Nacalculatie efficiënte (vermogens)kosten Krimpen-Geertruidenberg 2018 t/m 2025 in 2027	-	2.691.484
Nacalculatie efficiënte (vermogens)kosten HKN/HKW: onshore-deel van investering NoZ 2019 t/m 2025 in 2027	-	1.218.251
Correctie operationele kosten netcongestie 2025	16.280.341	-
Correctie operationele kosten cybersecurity 2022 t/m 2025	7.144.011	10.899.990
Correctie inkoopkosten energie en vermogen transporttaak 2025	59.648.872	74.771.629
Correctie inkoopkosten energie en vermogen systeemtaak 2025	-	88.420.883
Correctie inkomsten transportdiensten	-325.456	-
Correctie inkomsten aansluitdiensten	-	-1.371.233
Correctie operationele kosten door desinvesteringen in 2021 t/m 2025 transporttaak	-262.830	-340.442
Correctie operationele kosten door desinvesteringen in 2021 t/m 2025 systeemtaak	-	-12.287
Correctie investeringen met een afschrijvingstermijn langer dan tien jaar transporttaak	33.281.435	17.339.327
Correctie investeringen met een afschrijvingstermijn langer dan tien jaar systeemtaak	-	1.758.279
Correctie investeringen met een afschrijvingstermijn van maximaal tien jaar transporttaak	18.676.131	5.903.620
Correctie investeringen met een afschrijvingstermijn van maximaal tien jaar systeemtaak	-	15.352.672
Correctie efficiënte kosten gerealiseerde afloopinvesteringen WUI's in 2021 t/m 2025	1.805.905	-
Correctie operationele kosten 2025 a.g.v. overname HS-Randmeren-net	10.952.775	-
Som correcties	-61.094.899	1.244.129.108
Gespreid naar volgende jaren	-1.751.077	80.774.930
Toegestane inkomsten 2027 incl. correcties	952.600.482	2.371.592.468

150 Op basis van de toegestane inkomsten en geschatte rekenvolumes voor 2027 vastgesteld overeenkomstig het inkomstenbesluit, kan de ACM de tarieven vaststellen. Dit doet de ACM op basis van het Tarievenvoorstel van TenneT. De door TenneT voorgestelde tarieven voldoen aan de Tarievencode elektriciteit.

151 De tarieven die TenneT in 2027 voor het uitvoeren van haar wettelijke taken maximaal in rekening mag brengen zijn (eenheid euro, prijspeil 2027) en rekenvolumina 2027 (aantal):

	Vastrecht	**kW gecontracteerd per jaar**	**kW max gewogen per maand**	**kW gecontracteerd per jaar (max 600 uur)**	**kW max gewogen per week (max 600 uur)**
EHS tarieven 2027	12.478,96	57,03	4,44	28,51	1,54
EHS rekenvolumina 2027	27.74	854.945	10.730.412	51.426	1.698.973
HS tarieven 2027	2.760,00	79,66	9,24	39,83	3,20
HS rekenvolumina 2027	111,67	19.967.372	173.386.780	519.854	3.013.391

5. Reacties tarievenvoorstel

152 Belanghebbenden hebben tot 24 oktober 2026 de tijd gehad om te reageren op het tarievenvoorstel van TenneT. Hierbij gaat het niet om een formele zienswijze maar een informele reactie. De ACM betrekt de reacties van belanghebbenden waar dit relevant is in het vaststellen van de tarieven voor TenneT.

153 De ACM heeft vijf reacties ontvangen, namelijk van Zonnepark Branderwal B.V., Green Grid Solutions B.V., Brouwerij Poesiat en Kater, Dispatch B.V. en Nobian Industrial Chemicals B.V..

154 De ACM verwelkomt de ingediende reacties en neemt deze mee als signaal. Zij zal individueel reageren op de ingediende reacties. De ACM reageert niet inhoudelijk op de reacties in dit tarievenbesluit. De reden hiervoor is dat de reacties afkomstig zijn van partijen die de ACM niet aanmerkt als belanghebbende, of de reacties zelf buiten scope van het tarievenbesluit vallen.

6. Dictum

155 Op grond van artikel 3.110 van de Energiewet stelt de Autoriteit Consument en Markt voor TenneT TSO B.V. de tarieven vast als opgenomen de tabel in randnummer 151 vast.

156 Dit besluit zal de Autoriteit Consument en Markt bekend maken in de Staatscourant. Voorts zal de Autoriteit Consument en Markt dit besluit publiceren op de website van de Autoriteit Consument en Markt (www.acm.nl). Daarnaast is TenneT TSO B.V. verplicht om een exemplaar van de voor haar geldende tarieven voor een ieder ter inzage te leggen in al haar vestigingen.

157 Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2027.

‘s-Gravenhage,
Datum: 13 november 2026

Autoriteit Consument en Markt,
voor deze

drs. M.R. Leijten
bestuurslid

Als u belanghebbende bent, kunt u bezwaar maken tegen dit besluit. Stuur uw bezwaarschrift naar de Autoriteit Consument en Markt, Directie Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag of naar acm-post@acm.nl. Dit moet u doen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt. Dient u te laat uw bezwaarschrift in, dan kan dit niet-ontvankelijk worden verklaard. Uw bezwaarschrift wordt dan niet inhoudelijk behandeld.

Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend en moet ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening en een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht bevatten. Ook moet het bezwaarschrift (uiteindelijk) de gronden van het bezwaar bevatten. De gronden van het bezwaar kunt u meteen aanleveren, maar u mag dit ook op een later moment doen. Dient u een bezwaarschrift in zonder bezwaargronden, dan neemt de Autoriteit Consument en Markt contact met u op om deze op een later moment aan te vullen. Hiernaast kunt u in uw bezwaarschrift de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.

Bijlage 1: Rekenmodule tarievenbesluit TenneT 2027

De ACM publiceert op haar website (www.acm.nl) het Excelbestand “Rekenmodule tarievenbesluit TenneT op Land 2027” met daarin de berekening van de totale inkomsten voor het jaar 2027. Dit bestand wordt gepubliceerd als bijlage bij dit tarievenbesluit en maakt hier integraal onderdeel van uit.

Bijlage 2: Relevante wettelijke bepalingen

Energiewet

Afdeling 3.3
Paragraaf 3.3.1. Taken algemeen
Artikel 3.23 algemene bepaling transmissie- en distributiesysteembeheerder in verhouding tot Europees recht

1 De transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit die krachtens artikel 3.2, eerste lid, onderdeel a, is aangewezen, is uit dien hoofde belast met de taken en verplichtingen die bij of krachtens verordening 2019/943, of andere bindende EU-rechtshandelingen op het gebied van elektriciteit aan transmissiesysteembeheerders voor elektriciteit zijn opgedragen.

2 Een transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit stelt op zijn systeem beschikbare zoneoverschrijdende capaciteit ter beschikking.

3 De transmissiesysteembeheerder voor gas die krachtens artikel 3.2, eerste lid, onderdeel c, is aangewezen, is uit dien hoofde belast met de taken en verplichtingen die bij of krachtens verordening 715/2009, of andere bindende EU-rechtshandelingen op het gebied van gas, aan transmissiesysteembeheerders voor gas zijn opgedragen.

4 Een distributiesysteembeheerder voor elektriciteit die krachtens artikel 3.2, eerste lid, onderdeel e, is aangewezen, is uit dien hoofde belast met de taken en verplichtingen die bij of krachtens verordening 2019/943, of andere bindende EU-rechtshandelingen op het gebied van elektriciteit aan distributiesysteembeheerders voor elektriciteit zijn opgedragen.

5 Een distributiesysteembeheerder voor gas die krachtens artikel 3.2, eerste lid, onderdeel f, is aangewezen, is uit dien hoofde belast met de taken en verplichtingen die bij of krachtens verordening 715/2009, of andere bindende EU-rechtshandelingen op het gebied van gas aan distributiesysteembeheerders voor gas zijn opgedragen.

6 Bij ministeriële regeling kunnen ter uitvoering van bindende EU-rechtshandelingen op het gebied van elektriciteit of gas, taken of verplichtingen aan een transmissie- of distributiesysteembeheerder worden opgedragen.

Artikel 3.24. handelen en samenwerken transmissie- of distributiesysteembeheerder

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder handelt bij de uitoefening van zijn wettelijke taken of verplichtingen redelijk, transparant en niet discriminerend.

2 Transmissie- en distributiesysteembeheerders werken bij de uitoefening van hun wettelijke taken of verplichtingen samen en verstrekken elkaar de gegevens die nodig zijn voor de uitvoering van hun wettelijke taken of verplichtingen of die nodig zijn ter waarborging en stimulering van een effectieve deelname van marktdeelnemers op de gas- en elektriciteitsmarkt.

3 Een transmissiesysteembeheerder verstrekt buitenlandse transmissiesysteembeheerders de informatie die nodig is om de veiligheid, betrouwbaarheid en doelmatigheid, alsmede de samenhangende ontwikkeling en interoperabiliteit van de systemen te waarborgen.

4 Bij de uitvoering van zijn wettelijke taken of verplichtingen houdt de transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit rekening met de door de regionale coördinatiecentra, bedoeld in artikel 2, onderdeel 63, van Verordening 2019/943, opgestelde aanbevelingen.

5 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de wijze waarop de samenwerking wordt vormgegeven en de informatie die partijen elkaar verstrekken.

Paragraaf 3.3.2. Taken inzake beheren, onderhouden en ontwikkelen

Artikel 3.25. beheren, onderhouden en ontwikkelen

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder waarborgt dat zijn systeem op de korte en lange termijn kan voldoen aan een redelijke vraag naar transport van elektriciteit of gas en beheert, onderhoudt en ontwikkelt het systeem, onder economische voorwaarden, op zodanige wijze dat de veiligheid, betrouwbaarheid en doelmatigheid van dat systeem is gewaarborgd, en met inachtneming van de belangen van het milieu, digitalisering, energie-efficiëntie, de transitie naar een duurzaam energiesysteem en de werking van de Europese interne markt.

2 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit neemt bij de ontwikkeling van het systeem in overweging of de inkoop van congestiebeheers- of systeembeheersdiensten verzwaring van het systeem kan voorkomen.

3 Als een transmissie- of distributiesysteembeheerder op verzoek en ten behoeve van een partij, die niet handelt in de hoedanigheid van aangeslotene of netgebruiker, werkzaamheden uitvoert in het kader van het beheer, het onderhoud of de ontwikkeling van zijn systeem, kan hij de redelijke kosten daarvoor in rekening brengen bij de verzoeker.

4 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de invulling van de taak, bedoeld in het eerste tot en met derde lid, en de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan het eerste tot en met derde lid.

Artikel 3.26. enkelvoudige storingsreserve transmissiesysteem elektriciteit

1 De transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit ontwerpt het transmissiesysteem voor elektriciteit zodanig en houdt het zodanig in werking dat het transport van elektriciteit ook verzekerd is als zich een uitvalsituatie voordoet, in vol bedrijf, en ten tijde van onderhoud, tenzij:

a. het aansluitingen betreft;

b. bij algemene maatregel van bestuur voor een bepaalde uitvalsituatie vrijstelling is verleend;

c. voor een specifiek onderdeel van het systeem op aanvraag van de transmissiesysteembeheerder ontheffing is verleend door de Autoriteit Consument en Markt. Aan de ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden.

2 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de verlening, wijziging en intrekking van een ontheffing als bedoeld in het eerste lid, onderdeel c.

Artikel 3.27 verplaatsen en verkabelen delen elektriciteitssysteem

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit verplaatst op verzoek van een college van burgemeester en wethouders of van gedeputeerde staten bovengrondse delen van systemen die bestemd zijn voor transport van elektriciteit op een spanningsniveau van 50 kilovolt of hoger of vervangt deze door ondergrondse delen indien deze door Onze Minister zijn aangewezen.

2 Een aanwijzing als bedoeld in het eerste lid wordt bekend gemaakt in de Staatscourant.

3 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit onderzoekt op verzoek van een college van burgemeester en wethouders of van gedeputeerde staten de technische haalbaarheid, de ruimtelijke aspecten en de investeringskosten van het verplaatsen of vervangen van een deel van het systeem dat op grond van het eerste lid is aangewezen.

4 Onze Minister kan op aanvraag van een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit ontheffing verlenen van de verplichting op grond van het eerste lid voor een in die ontheffing aangewezen deel van het systeem, indien het vervangen of verplaatsen van dat deel technisch of ruimtelijk niet haalbaar is of strijdig is met het belang van leveringszekerheid.

5 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over:

a. de kenmerken van de systeemonderdelen die kunnen worden aangewezen;

b. de voorwaarden voor vervanging of verplaatsing;

d. de procedure voor de aanwijzing;

e. het deel van de kosten die een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit maakt voor de uitvoering van een verzoek als bedoeld in het eerste en derde lid dat wordt betaald door de verzoeker en de bestanddelen waaruit die kosten bestaan;

f. de volgorde waarin het verplaatsen of vervangen plaatsvindt;

g. de procedure voor de aanvraag van een ontheffing als bedoeld in het vierde lid.

Artikel 3.28 inkopen niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten elektriciteit

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit koopt niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten in en doet dit volgens transparante, niet-discriminerende en marktgebaseerde procedures die deelname van alle in aanmerking komende marktdeelnemers faciliteren.

2 Het eerste lid is niet van toepassing op niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten die een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit zelf uitvoert met gebruikmaking van een volledig geïntegreerde netwerkcomponent.

3 De Autoriteit Consument en Markt kan op verzoek van een distributie- of transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit ten aanzien van een specifieke niet-frequentie-ondersteunende dienst een ontheffing verlenen van de verplichting, bedoeld in het eerste lid, als de Autoriteit Consument en Markt van oordeel is dat de marktgebaseerde inkoop van die dienst economisch niet efficiënt is.

4 De Autoriteit Consument en Markt kan voorschriften en beperkingen verbinden aan een ontheffing.

Artikel 3.29 inkopen congestiebeheers- of systeembeheersdiensten elektriciteit

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit koopt congestiebeheers- of systeembeheersdiensten, niet zijnde redispatching als bedoeld in artikel 2, onderdeel 26, van verordening 2019/943, aan volgens transparante, niet-discriminerende en marktgebaseerde procedures die deelname van alle in aanmerking komende marktdeelnemers faciliteren.

2 Ten aanzien van de aankoop van congestiebeheers- of systeembeheersdiensten kan de Autoriteit Consument en Markt een distributie- of transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit op verzoek een ontheffing verlenen van het eerste lid, als de Autoriteit Consument en Markt van oordeel is dat de marktgebaseerde inkoop economisch niet efficiënt is of dat een dergelijk aankoop zou leiden tot ernstige marktverstoringen of meer congestie.

3 De Autoriteit Consument en Markt kan voorschriften en beperkingen verbinden aan een ontheffing als bedoeld in het tweede lid.

4 Met het oog op de uitvoering van het eerste lid, worden in de methoden of voorwaarden, bedoeld in artikel 3.119, ten minste opgenomen de specificaties voor het inkopen van congestiebeheers- of systeembeheersdiensten en, indien van toepassing, gestandaardiseerde marktproducten voor deze diensten.

Artikel 3.30 minimaliseren systeemverliezen

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder treft doelmatige maatregelen om systeemverliezen te minimaliseren.

2 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder koopt elektriciteit of gas ter dekking van zijn systeemverliezen in volgens transparante, niet-discriminerende en marktgebaseerde procedures die deelname van alle in aanmerking komende marktdeelnemers faciliteren.

3 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder is verantwoordelijk voor de onbalans die het gevolg is van systeemverliezen binnen zijn systeem.

Artikel 3.31 elektriciteitsopslagfaciliteit

Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit bezit, ontwikkelt, beheert of exploiteert geen elektriciteitsopslagfaciliteit, tenzij:

a. het gaat om een deel van een transmissie- of distributiesysteem dat de Autoriteit Consument en Markt op verzoek van een transmissie- of distributiesysteembeheerder krachtens artikel 3.32 heeft erkend als volledig geïntegreerde netwerkcomponent; of

b. de Autoriteit Consument en Markt op verzoek van een transmissie- of distributiesysteembeheerder krachtens artikel 3.33 ten aanzien van een specifieke elektriciteitsopslagfaciliteit een ontheffing heeft verleend.

Artikel 3.32 elektriciteitsopslagfaciliteit als volledig geïntegreerde netwerkcomponent

1 De Autoriteit Consument en Markt erkent op aanvraag van een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit een elektriciteitsopslagfaciliteit als volledig geïntegreerde netwerkcomponent als het voldoet aan de volgende voorwaarden:

a. het voldoet aan de eigenschappen van een volledig geïntegreerde netwerkcomponent; en

b. geschikt is voor het opslaan van elektriciteit;

2 Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over de aanvraag en de informatie die daarbij moet worden verstrekt.

Artikel 3.33 ontheffing elektriciteitsopslagfaciliteit

1 De Autoriteit Consument en Markt kan op verzoek van een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit ten aanzien van een specifieke elektriciteitsopslagfaciliteit een ontheffing verlenen als is voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. de transmissie- of distributiesysteembeheerder heeft de faciliteit nodig voor de nakoming van de taak, bedoeld in artikel 3.25;

b. de transmissie- of distributiesysteembeheerder gebruikt de faciliteit niet om elektriciteit of een andere energiedrager te kopen of te verkopen; en

c. de transmissie- of distributiesysteembeheerder heeft aangetoond dat marktpartijen de faciliteit niet tegen redelijke kosten of binnen een redelijke termijn kunnen bieden.

2 De Autoriteit Consument en Markt:

a. kan een leidraad opstellen voor een billijke aanbestedingsprocedure voor een elektriciteitsopslagfaciliteit als bedoeld in het eerste lid, onderdeel c;

b. kan voorschriften en beperkingen verbinden aan een ontheffing als bedoeld in het eerste lid;

c. doet mededeling aan de Europese Commissie en aan Acer van een ontheffing als bedoeld in het eerste lid die is verleend aan een transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit;

d. houdt ten minste eens in de vijf jaar een openbare raadpleging over elektriciteitsopslagfaciliteiten waarvoor een ontheffing is verleend, om de potentiële beschikbaarheid en belangstelling om in dergelijke faciliteiten te investeren, te evalueren; en

e. trekt een ontheffing in als uit de evaluatie, bedoeld in onderdeel c, is gebleken dat marktpartijen in staat zijn dergelijke elektriciteitsopslagfaciliteiten op een kosteneffectieve manier te bezitten, te ontwikkelen, te exploiteren of te beheren.

3 In een besluit tot intrekking van een ontheffing als bedoeld in het tweede lid, onderdeel c, wordt aan de transmissie- of distributiesysteembeheerder een termijn van ten hoogste achttien maanden gesteld om het gebruik van de elektriciteitsopslagfaciliteit te beëindigen, tenzij deze krachtens artikel 3.32 is erkend als volledig geïntegreerde netwerkcomponent.

Artikel 3.34 investeringsplan

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder stelt periodiek een investeringsplan op.

2 In een investeringsplan is ten minste opgenomen:

a. een beschrijving en onderbouwing van de noodzakelijke uitbreidingsinvesteringen en vervangingsinvesteringen gelet op artikel 3.25, eerste lid;

b. een beschrijving en onderbouwing van de congestiebeheers- of systeembeheersdiensten die de transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit zal inkopen om verzwaring van het systeem te voorkomen als bedoeld in artikel 3.25, tweede lid; en

c. een beschrijving en onderbouwing van de uitvoering van de investeringen, bedoeld in onderdeel a, waaronder de volgorde van uitvoering van de noodzakelijke uitbreidingsinvesteringen en factoren die vertraging in de uitvoering van een investering kunnen veroorzaken, en de inkoop van diensten, bedoeld in onderdeel b, voor de termijn waarvoor het investeringsplan geldt.

3 Bij de beschrijving en onderbouwing van de uitbreidingsinvesteringen en vervangingsinvesteringen, bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, zijn ten minste opgenomen de investeringen:

a. waarvoor een projectbesluit als bedoeld in afdeling 5.2 de Omgevingswet is vastgesteld;

b. voor de ontsluiting van windparken, die zijn opgenomen in een programma als bedoeld in afdeling 3.2 de Omgevingswet;

c. ter uitvoering van het ontwikkelkader, bedoeld in artikel 3.83, en de daarvoor benodigde aanleg of uitbreiding van systeemkoppelingen tussen het transmissiesysteem voor elektriciteit op zee en het transmissiesysteem voor elektriciteit;

d. die zijn opgenomen in een meerjarenprogramma infrastructuur energie en klimaat gericht op de energie- en klimaatdoelen uit het nationale energie- en klimaatplan, bedoeld in verordening 2018/1999, en

e. die nodig zijn om de aanbiedingen te doen als bedoeld in artikel 3.38, derde lid, 3.40, vierde lid, artikel 3.46, tweede lid, en 3.47, tweede lid.

Artikel 3.35 onderzoek en toets investeringsplan

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder legt een ontwerpinvesteringsplan voor aan eenieder ter consultatie en aan Onze Minister ten behoeve van het onderzoek bedoeld in het tweede lid.

2 Onze Minister onderzoekt of het ontwerpinvesteringsplan van een transmissie- of distributiesysteembeheerder voldoende rekenschap geeft van:

a. de krachtens artikel 3.36, eerste lid, onderdeel f, vastgestelde regels;

b. indien het een investeringsplan van een transmissiesysteembeheerder betreft, het ingevolge verordening 2018/1999 opgestelde nationale energie- en klimaatplan; en

c. indien het een transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit betreft, het ingevolge artikel 15 van verordening 2019/943 vastgestelde actieplan.

3 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder verwerkt de consultatiereacties en de bevindingen van Onze Minister in het ontwerpinvesteringsplan en legt het ontwerpinvesteringsplan vervolgens ter toetsing voor aan de Autoriteit Consument en Markt.

4 De Autoriteit Consument en Markt toetst of een ontwerpinvesteringsplan voldoet aan de bij of krachtens de artikelen 3.34 tot en met 3.36 gestelde eisen, waaronder of geen sprake is van overinvestering of onderinvestering in het licht van de taak, bedoeld in artikel 3.25 en of de transmissie- of distributiesysteembeheerder in redelijkheid tot het ontwerpinvesteringsplan heeft kunnen komen. De Autoriteit Consument en Markt betrekt hierbij tevens de bevindingen van Onze Minister.

5 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder stelt het investeringsplan vast na ontvangst van de toetsingsresultaten van de Autoriteit Consument en Markt en verantwoordt daarbij hoe deze toetsingsresultaten zijn verwerkt.

6 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voert de in het investeringsplan opgenomen investeringen en de inkoop van congestiebeheers- of systeembeheersdiensten uit conform het investeringsplan.

Artikel 3.36 nadere regels investeringsplan

1 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over:

a. de termijn waarvoor het investeringsplan geldt;

b. de nadere inhoud en het aggregatieniveau van een investeringsplan;

c. de procedure waarlangs een investeringsplan tot stand komt;

d. de wijze waarop de noodzaak van investeringen wordt beschreven en onderbouwd;

e. de wijze waarop de uitvoering van de investeringen wordt beschreven en onderbouwd;

f. de wijze waarop de volgorde van de uitvoering van de noodzakelijke uitbreidingsinvesteringen wordt bepaald, daarbij rekening houdend met het maatschappelijk belang van de investeringen;

g. het tijdstip en de frequentie waarmee een investeringsplan dan wel onderdelen daarvan, wordt opgesteld dan wel aangepast;

h. de wijze waarop en bij wie een ontwerpinvesteringsplan wordt geconsulteerd;

i. de wijze waarop bekendheid wordt gegeven aan een investeringsplan;

j. de procedure waarlangs en de wijze waarop het ontwerpinvesteringsplan door de Autoriteit Consument en Markt wordt getoetst.

2 De regels, bedoeld in het eerste lid, kunnen in ieder geval verschillen voor verschillende systemen, verschillende delen van systemen met een verschillend spannings- of drukniveau en verschillende systeembeheerders.

Paragraaf 3.3.3. Taken inzake aansluiten

Artikel 3.38 aansluiten elektriciteit

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit doet in het voor hem krachtens artikel 3.37, eerste lid, vastgestelde gebied op verzoek een aanbod tot:

a. aanleg van een aansluiting op zijn systeem op een voor die aansluiting geschikt punt met een voor die aansluiting geschikt spanningsniveau; of

b. wijziging van een aansluiting op zijn systeem.

2 De transmissie- of distributiesysteembeheerder doet een aanbod als bedoeld in het eerste lid binnen een redelijke termijn en realiseert een aansluiting binnen een redelijke termijn na aanvaarding van het aanbod.

3 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit kan het doen van een aanbod als bedoeld in het eerste lid, weigeren indien en voor zo lang er voor de verzochte aansluiting onvoldoende transportcapaciteit beschikbaar is op zijn systeem. De transmissie- of distributiesysteembeheerder neemt passende maatregelen, waaronder de benodigde uitbreidingsinvesteringen, om zo spoedig mogelijk alsnog een aanbod te doen.

4 Het eerste lid is niet van toepassing in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen situaties waarin een transmissie- of distributiesysteem voor elektriciteit niet op economische voorwaarden kan worden beheerd, ontwikkeld en onderhouden.

5 Met het oog op de uitvoering van het derde lid wordt in de methoden of voorwaarden, bedoeld in artikel 3.119, in ieder geval opgenomen:

a. de wijze waarop een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit bepaalt en onderbouwt dat voor de verzochte aansluiting onvoldoende transportcapaciteit beschikbaar is op zijn systeem en de informatie die hij daarover aan de verzoeker verschaft;

b. de informatie die een transmissie- of distributiesysteembeheerder aan de verzoeker verschaft over de maatregelen die hij neemt om de transportcapaciteit op zijn systeem uit te breiden om een aanbod op het verzoek te kunnen doen;

c. de informatie die een transmissie- of distributiesysteembeheerder aan de verzoeker verschaft over redelijkerwijs beschikbare alternatieven voor de verzochte aansluiting.

Artikel 3.39 aanleggen aansluitleidingen elektriciteit door verzoeker

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit doet op verzoek en met het oog op het realiseren van een aansluiting op zijn systeem een aanbod tot koppeling met zijn systeem van een door de verzoeker aangelegde leiding en daarmee verbonden hulpmiddelen, mits de leidingen en hulpmiddelen voldoen aan de voorafgaand aan de aanleg door de transmissie- of distributiesysteembeheerder gestelde technische vereisten waardoor de betrouwbaarheid van het door de transmissie- of distributiesystembeheerder beheerde systeem gewaarborgd blijft en:

a. de te realiseren aansluiting een minimale aansluitwaarde heeft van 2,3 MVA; of

b. de verzoeker een organisatorische eenheid is, die zich in hoofdzaak bezig houdt met openbaar vervoer per trein, tram, of trolley, met mijnbouwkundige activiteiten, met het beheer en de exploitatie van telecommunicatie- en kabelnetwerken, met het beheer van openbare verlichting of van verkeersregelinstallaties, dan wel met riolering, bemaling, waterzuivering of transport en distributie van water waarbij deze eenheid ingevolge de technische aard van de bedrijfsuitoefening beschikt over verscheidene aansluitingen.

2 Met de koppeling, bedoeld in het eerste lid, worden de door de verzoeker aangelegde leiding en daarmee verbonden hulpmiddelen onderdeel van het transmissie- of distributiesysteem voor elektriciteit en wordt de transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit beschouwd als de bevoegde aanlegger hiervan als bedoeld in artikel 20, tweede lid, van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek.

3 Artikel 3.38, derde lid, is van overeenkomstige toepassing op het doen van een aanbod, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat voor «aansluiting» wordt gelezen «met koppeling te realiseren aansluiting».

4 Met het oog op de uitvoering van het eerste lid worden in de methoden of voorwaarden, bedoeld in artikel 3.119, in ieder geval opgenomen de voorwaarden waaraan een aangelegde leiding en daarmee verbonden hulpmiddelen als bedoeld in het eerste lid moeten voldoen.

Artikel 3.41 in werking stellen, in gebruik geven, beheren, onderhouden, afsluiten en verwijderen van aansluitingen

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder doet op verzoek een aanbod om een aansluiting in werking te stellen, in gebruik te geven, te beheren en te onderhouden.

2 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de gevallen waarin een transmissie- of distributiesysteembeheerder:

a. is gehouden een aansluiting buiten werking te stellen vanuit het belang van het goed functioneren van het stelsel van leveren, balanceren en meten; en

b. is gehouden een aansluiting te verwijderen na beëindiging van de aansluitovereenkomst.

3 Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over:

a. de procedure die een transmissie- of distributiesysteembeheerder doorloopt voordat hij overgaat tot buitenwerkingstellen of verwijderen van een aansluiting;

b. de informatie die een transmissie- of distributiesysteembeheerder voorafgaand aan een buitenwerkingstelling of verwijdering aan een aangeslotene verstrekt.

Artikel 3.43 overdrachtspunten

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder stelt voor een aansluiting op zijn systeem de locatie van het overdrachtspunt vast, met inachtneming van de redelijke belangen van de aangeslotene.

2 Indien een aansluiting uit meerdere leidingen bestaat stelt de transmissie- of distributiesysteembeheerder per leiding de locatie van het overdrachtspunt vast.

3 De betreffende transmissie- of distributiesysteembeheerders stellen gezamenlijk het overdrachtspunt van een systeemkoppeling vast.

Artikel 3.44 allocatiepunten

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder kent ten behoeve van een aansluiting op zijn systeem een primair allocatiepunt toe.

2 Indien krachtens artikel 2.46, tweede lid, onderdeel a, is bepaald dat een plaats wordt aangemerkt als een additioneel allocatiepunt, kent een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit aan die plaats een additioneel allocatiepunt toe.

3 Indien een aangeslotene op een transmissie- of distributiesysteem voor elektriciteit meer dan één marktdeelnemer contracteert inzake verbruik of invoeding, kent een transmissie- of

distributiesysteembeheerder voor elektriciteit op verzoek van die aangeslotene een of meerdere additionele allocatiepunten toe.

Artikel 3.45 toegang meetverantwoordelijke partij

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit geeft een meetverantwoordelijke partij toegang tot zijn systeem, voor zover dit noodzakelijk is voor de uitvoering van het bepaalde bij of krachtens artikel 2.48.

2 Bij ministeriële regeling kan worden bepaald tot welke delen van het systeem een meetverantwoordelijke partij toegang moet hebben en kunnen regels worden gesteld aan die toegang.

Paragraaf 3.3.4 Taken inzake transporteren
Artikel 3.46 transporteren elektriciteit

1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit doet op verzoek een aanbod tot het verzorgen van transport van elektriciteit over zijn systeem.

2 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit kan het doen van een aanbod weigeren, indien en voor zo lang er voor het verzochte transport op grond van objectieve en technische criteria aantoonbaar onvoldoende transportcapaciteit beschikbaar is op zijn systeem. De transmissie- of distributiesysteembeheerder neemt passende maatregelen om zo spoedig mogelijk een aanbod te doen.

3 In de methoden of voorwaarden, bedoeld in artikel 3.119, wordt in ieder geval opgenomen:

a. met het oog op de uitvoering van het eerste lid, de voorwaarden voor een aanbod van een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit tot het verzorgen van transport van elektriciteit over zijn systeem aan meerdere aangeslotenen gezamenlijk;

b. met het oog op de uitvoering van het tweede lid, de wijze waarop een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit bepaalt en onderbouwt dat onvoldoende transportcapaciteit beschikbaar is op zijn systeem en de informatie die hij daarover aan de verzoeker verschaft.

Paragraaf 3.3.5. Taken inzake balanceren
Artikel 3.49 balanceren elektriciteit en afhandelen vraagrespons

1 De transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit:

a. treft voorzieningen voor de balancering van het door hem beheerde systeem en alle in Nederland aanwezige en onderling verbonden systemen voor elektriciteit; en

b. faciliteert balanceringsverantwoordelijken voor elektriciteit om hun verantwoordelijkheid ten aanzien van de balans van het systeem uit te voeren.

2 Een distributiesysteembeheerder voor elektriciteit faciliteert de transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit bij de administratieve afhandeling van de balancering, bedoeld in het eerste lid.

3 Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over de handelingen van een distributiesysteembeheerder voor elektriciteit ter uitvoering van het tweede lid.

4 Als een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit een dienst in de vorm van een verandering in de elektriciteitsbelasting koopt bij een marktdeelnemer die vraagresponsdiensten levert:

a. past de transmissiesysteembeheerder het elektriciteitsprogramma aan van de balanceringsverantwoordelijke voor elektriciteit die actief is op het betreffende allocatiepunt waarvan de flexibiliteit afkomstig is; en

b. verrekent de transmissiesysteembeheerder de in het elektriciteitsprogramma aangepaste hoeveelheid elektriciteit tussen de marktdeelnemer die vraagresponsdiensten levert en de balanceringsverantwoordelijke voor elektriciteit die actief is op het betreffende allocatiepunt waarvan de flexibiliteit afkomstig is conform een door de Autoriteit Consument en Markt vast te stellen berekeningsmethode.

5 Bij de uitvoering van het eerste en tweede lid gebruikt een systeembeheerder voor elektriciteit van aangeslotenen met een kleine aansluiting ten hoogste meetgegevens per kwartier en aggregeert bij eerste gelegenheid de meetgegevens van de aangeslotenen op zijn systeem.

Paragraaf 3.3.7. Overige en ondersteunende taken
Artikel 3.62 verordening risicoparaatheid en leveringszekerheid gas

Een transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit of gas heeft, indien Onze Minister hem dit opdraagt, tot taak werkzaamheden te verrichten ter uitvoering van verordening 2019/941 respectievelijk verordening 2017/1938.

Artikel 3.63 vaststellen hernieuwbare energiebron of WKK

Een transmissie- of distributiesysteembeheerder stelt op verzoek van een aangeslotene op haar systeem, of van een aangeslotene op een gesloten systeem dat met haar systeem is verbonden, vast:

a. of diens installatie geschikt is voor de opwekking van gas uit hernieuwbare bronnen, elektriciteit uit hernieuwbare bronnen of uit andere bronnen dan wel of sprake is van een installatie voor hoogrenderende warmtekrachtkoppeling;

b. of de inrichting om te meten, die wordt gebruikt in de installatie geschikt is voor de meting van de hoeveelheid elektriciteit of gas die is geproduceerd; en

c. in geval van omzetting van energie in een andere vorm van energie, of de inrichting om te meten, die wordt gebruikt in de installatie geschikt is voor de meting van de hoeveelheid energie uit hernieuwbare bronnen of uit andere bronnen die is gebruikt voor de opwekking van de hoeveelheid, bedoeld in onderdeel b.

Paragraaf 3.3.9. Tijdelijke taken
Artikel 3.73. tijdelijke taken

1 Bij algemene maatregel van bestuur kunnen één of meer andere taken dan de op grond van deze wet opgedragen taken voor een bij die maatregel te bepalen periode van ten hoogste tien jaren per taak worden toegestaan aan een transmissie- of distributiesysteembeheerder indien:

a. deze taken verband houden met de op grond van deze wet opgedragen taken;

b. deze taken van belang zijn voor het toekomstig beheer van het systeem; en

c. marktpartijen niet of in beperkte mate in de uitvoering van de taken voorzien.

2 Indien het een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit betreft, beoordeelt Autoriteit Consument en Markt voorafgaand aan het toekennen van een taak als bedoeld in het eerste lid, de noodzaak van de toekenning.

3 Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de voortzetting of beëindiging van een overeenkomstig het eerste lid opgedragen taak.

4 Bij het toekennen van een tijdelijke taak als bedoeld in het eerste lid kunnen voorwaarden worden gesteld en kan worden bepaald dat voor de uitvoering van die taak een tarief in rekening wordt gebracht bij degenen ten behoeve van wie de tijdelijke taak wordt uitgevoerd.

Artikel 3.80
De transmissie- en distributiesysteembeheerders voor elektriciteit voldoen aan de transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit op zee de door deze op grond van artikel 3.118, vierde lid, bij hen in rekening gebrachte kosten.

Artikel 3.106, lid 1
1 Een transmissie- of distributiesysteembeheerder brengt voor het uitvoeren van wettelijke taken of verplichtingen bij aangeslotenen op zijn systeem, bij beheerders van transmissie- of distributiesystemen die via een systeemkoppeling zijn verbonden met zijn systeem, of, in het geval van de transmissiesysteembeheerder voor gas, bij netgebruikers tarieven in rekening:

a. die vooraf door de Autoriteit Consument en Markt zijn vastgesteld overeenkomstig paragraaf 3.6.2;

b. die, indien de transmissie- of distributiesysteembeheerder daartoe op grond van het tweede lid verplicht is, zijn gebaseerd op een vooraf door de Autoriteit Consument en Markt overeenkomstig artikel 3.112 goedgekeurde berekeningsmethode.

Artikel 3.110
1 De Autoriteit Consument en Markt stelt voor iedere transmissie- of distributiesysteembeheerder, op basis van een daartoe strekkend voorstel van de transmissie- of distributiesysteembeheerder, jaarlijks de tarieven, bedoeld in artikel 3.107, eerste lid, vast met inachtneming van de nadere regels over algemene tariefbeginselen, bedoeld in artikel 3.107, derde lid.

2 De Autoriteit Consument en Markt stelt ten behoeve van de vaststelling van de tarieven de totale toegestane of beoogde inkomsten voor de transmissie- of distributiesysteembeheerder voor dat jaar vast en betrekt daarbij:

a. de op grond van het inkomstenbesluit vastgestelde toegestane of beoogde inkomsten voor dat jaar;

b. de rekenvolumes, indien het methodebesluit bepaalt dat deze bij de jaarlijkse vaststelling van de tarieven worden vastgesteld.

3 Ten behoeve van de vaststelling van de totale toegestane of beoogde inkomsten, bedoeld in het tweede lid, overweegt de Autoriteit Consument en Markt of het passend is om daarbij tevens te betrekken:

a. de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex;

b. de voor dat jaar geschatte kosten voor de uitvoering van taken of verplichtingen als bedoeld in artikel 3.106, eerste lid, aanhef en onderdeel a, waarmee geen rekening is gehouden bij de vaststelling van het methodebesluit, voor zover deze kosten efficiënt zijn;

c. de voorafgaand aan dat jaar gemaakte kosten voor de uitvoering van de taak bedoeld in artikel 3.27, of een verplichting krachtens artikel 3.8, derde lid, onderdeel b, waarmee geen rekening is gehouden in het methodebesluit, voor zover deze kosten efficiënt zijn;

d. de voor dat jaar geschatte vermogenskosten voor investeringen die nog niet in gebruik zijn genomen en waarvoor gelet op artikel 6.1 een projectbesluit als bedoeld in afdeling 5.2 van de Omgevingswet is vastgesteld door Onze Minister, voor zover deze kosten efficiënt zijn;

e. de voor dat jaar geschatte kosten voor investeringen die in dat jaar in gebruik zijn of worden genomen en waarvoor gelet op artikel 6.1 een projectbesluit als bedoeld in afdeling 5.2 van de Omgevingswet is genomen, voor zover deze kosten efficiënt zijn.

4 De Autoriteit Consument en Markt betrekt bij het vaststellen van de tarieven correcties met betrekking tot:

a. tarieven uit voorgaande jaren die zijn gewijzigd bij rechterlijke uitspraak of door herziening van een besluit door de Autoriteit Consument en Markt;

b. tarieven uit voorgaande jaren die zijn vastgesteld met inachtneming van een methodebesluit of inkomstenbesluit dat bij onherroepelijke rechterlijke uitspraak is vernietigd of bij onherroepelijk besluit van de Autoriteit Consument en Markt is herzien, op basis van een herziene vaststelling van deze tarieven met inachtneming van die rechterlijke uitspraak of dat besluit en het verdisconteren van het verschil.

5 De Autoriteit Consument en Markt kan bij het vaststellen van de totale toegestane of beoogde inkomsten, bedoeld in het tweede lid, of de tarieven correcties betrekken voor:

a. verschillen tussen vastgestelde rekenvolumes en gerealiseerde volumes;

b. verschillen tussen vastgestelde toegestane of beoogde inkomsten en gerealiseerde inkomsten;

c. toegestane of beoogde inkomsten of tarieven die:

1°. zijn of worden vastgesteld met inachtneming van onjuiste of onvolledige gegevens en de Autoriteit Consument en Markt, bij beschikking over juiste of volledige gegevens, andere tarieven zou hebben vastgesteld;

2°. zijn of worden vastgesteld met gebruikmaking van geschatte gegevens en de feitelijke gegevens daarvan afwijken;

3°. zijn of worden vastgesteld met gebruikmaking van gegevens omtrent kosten voor wettelijke taken of verplichtingen, die de systeembeheerder niet heeft uitgevoerd of waarvoor de systeembeheerder geen of minder kosten heeft gemaakt.

6 Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over:

a. het indienen van een voorstel voor de tarieven door de transmissie- of distributiesysteembeheerder als bedoeld in het eerste lid;

b. de procedure en wijze van besluitvorming door de Autoriteit Consument en Markt bij ontbreken van een voorstel van de transmissie- of distributiesysteembeheerder als bedoeld in eerste lid.

Artikel 3.118, lid 4

4 Voor zover de op grond van het tweede lid voor een jaar vastgestelde totale toegestane vergoeding niet wordt gedekt door de subsidie, bedoeld in artikel 5.14, of ontvangsten uit procedures voor het ter beschikking stellen van zoneoverschrijdende capaciteit of congestiebeheer brengt de transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit op zee het restant in rekening bij de transmissie- of distributiesysteembeheerders voor elektriciteit volgens een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen verdeling.

Artikel 5.14

1 Onze Minister kan een subsidie verstrekken aan een transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit op zee ter dekking van de door de Autoriteit Consument en Markt op grond van artikel 3.118 vastgestelde toegestane vergoeding voor de uitvoering van zijn wettelijke taken, met uitzondering van de taken bedoeld in artikel 3.117.

2 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over het verstrekken van de subsidie.

Elektriciteitswet 1998

Artikel 16, lid 1

1 De netbeheerder heeft in het kader van het beheer van de netten in het voor hem krachtens artikel 36 of 37 vastgestelde gebied tot taak:

a. de door hem beheerde netten in werking te hebben en te onderhouden;

b. de veiligheid en betrouwbaarheid van de netten en van het transport van elektriciteit over de netten op de meest doelmatige wijze te waarborgen;

c. de netten aan te leggen, te herstellen, te vernieuwen of uit te breiden, waarbij in overweging worden genomen maatregelen op het gebied van duurzame elektriciteit, energiebesparing en vraagsturing of decentrale elektriciteitsproductie waardoor de noodzaak van vervanging of vergroting van de productiecapaciteit ondervangen kan worden;

d. voldoende reservecapaciteit voor het transport van elektriciteit aan te houden;

e. op de grondslag van artikel 23 derden te voorzien van een aansluiting op de netten;

f. op de grondslag van artikel 24 ten behoeve van derden transport van elektriciteit uit te voeren;

g. het bevorderen van de veiligheid bij het gebruik van toestellen en installaties die elektriciteit verbruiken;

h. op verzoek van een producent vast te stellen of diens productie-installatie geschikt is voor de opwekking van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen of uit andere energiebronnen dan wel of sprake is van een installatie voor hoogrenderende warmtekrachtkoppeling, alsmede of de inrichting om te meten geschikt is voor de meting van de elektriciteit die met de productie-installatie wordt opgewekt en op een net of een installatie ingevoed;

i. de hoeveelheid elektriciteit te meten die afkomstig is van een productie-installatie voor duurzame elektriciteit of klimaatneutrale elektriciteit of van een installatie voor hoogrenderende warmtekrachtkoppeling;

j. koppelingen met andere netten te realiseren en reparaties aan zijn net uit te voeren;

k. onverminderd artikel 79, op een geschikte wijze gegevens te publiceren over koppelingen tussen de netten, gebruik van de netten en de toewijzing van transportcapaciteit;

l. afnemers alle gegevens te verstrekken die zij voor een efficiënte toegang tot het net inclusief het gebruik ervan nodig hebben;

m. voorzieningen te treffen in geval van een faillissement van een leverancier van elektriciteit aan afnemers als bedoeld in artikel 95a, eerste lid;

n. ervoor zorg te dragen dat een afnemer als bedoeld in artikel 95a, eerste lid, voor elke aansluiting beschikt over een geïnstalleerde meetinrichting, tenzij die afnemer blijkens de voorwaarden, bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdelen a of b, beschikt over een onbemeten aansluiting;

o. zorg te dragen voor het beheer en onderhoud van de bij een afnemer als bedoeld in artikel 95a, eerste lid, geïnstalleerde meetinrichting;

p. de taken te vervullen die voortvloeien uit het bepaalde bij of krachtens verordening 2019/943;

q. zijn netten te beschermen tegen mogelijke invloeden van buitenaf.

Artikel 20d

1 De Autoriteit Consument en Markt verrekent de kosten van een investering waarvoor een projectbesluit als bedoeld in afdeling 5.2 van de Omgevingswet is genomen, in de tarieven.

2 De Autoriteit Consument en Markt verrekent de kosten van investeringen voor de ontsluiting van windparken, die zijn opgenomen in een programma als bedoeld in afdeling 3.2 van de Omgevingswet, in de tarieven.

3 De Autoriteit Consument en Markt verrekent de kosten van investeringen ter uitvoering van het ontwikkelkader, bedoeld in artikel 16e, eerste lid, in de toegestane inkomsten van de netbeheerder van het net op zee.

Artikel 41b, lid 1, onderdeel e,h en i (artikel 41b, lid 1 in zijn geheel opgenomen)

1 Iedere netbeheerder zendt jaarlijks voor 1 oktober aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste lid, en de taken, bedoeld in artikelen 7a, 17a en 22a, en voor zover het betreft de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, de taken, genoemd in artikel 16, tweede lid, met inachtneming van:

a. het uitgangspunt dat de kosten worden toegerekend aan de tariefdragers betreffende de diensten die deze kosten veroorzaken,

b. de tariefstructuren vastgesteld op grond van artikel 36 of 37,

c. het bepaalde bij of krachtens artikel 41a,

d. de formule

$$TI_t = \left(1 + \frac{cpi - x + q}{100}\right) TI_{t-1} \ ,$$

waarbij

TIt = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar t, te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar t en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

TIt-1 = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaande aan het jaar t, te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar t-1 en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

cpi = de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t, en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t, zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

x = de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

q = de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft;

e. de gemaakte kosten voor investeringen, bedoeld in artikel 20d, voor zover de kosten doelmatig zijn;

f. [Red: dit onderdeel is nog niet in werking getreden;]

g. het totaal van de gemaakte kosten voor een verwerving van een bestaand net waarvoor nog niet eerder een netbeheerder was aangewezen door of met instemming van Onze Minister en voor de investeringen tot aanpassing van dat verworven net waardoor aan de bij of krachtens deze wet daaraan gestelde eisen wordt voldaan, voor zover deze kosten doelmatig zijn;

h. de geschatte vermogenskosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet in het jaar waarop het tarievenvoorstel betrekking heeft zal maken met betrekking tot nog niet in gebruik genomen investeringen, waarop de projectprocedure, bedoeld in afdeling 5.2 van de Omgevingswet van toepassing is;

i. de geschatte kosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet heeft voor investeringen die in het jaar waarop het tarievenvoorstel betrekking heeft, in gebruik worden of zijn genomen, waarop de projectprocedure, bedoeld in afdeling 5.2 van de Omgevingswet van toepassing is;

j. de geschatte kosten voor de uitvoering van artikel 7a, voor zover deze kosten doelmatig zijn en niet op grond van artikel 30b in rekening zijn gebracht via een tarief;

k. de geschatte kosten voor de uitvoering van artikel 17a, voor zover deze kosten doelmatig zijn;

l. de gemaakte kosten voor de uitvoering van artikel 22a, voor zover deze kosten doelmatig zijn en deze kosten niet op grond van het bepaalde bij of krachtens artikel 22a, zevende lid, worden betaald door de verzoeker, bedoeld in artikel 22a, eerste lid.

Artikel 41b, lid 2, laatste volzin (artikel 41b, lid 2 in zijn geheel opgenomen)

2 De geschatte kosten die een netbeheerder voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste en tweede lid, bij een andere netbeheerder in rekening zal brengen, worden zonder toepassing van de formule, bedoeld in het eerste lid, onder d, toegevoegd aan de totale inkomsten uit de tarieven van deze andere netbeheerder. Het verschil tussen de geschatte en gerealiseerde kosten wordt betrokken bij de vaststelling van de totale inkomsten uit de tarieven van de andere netbeheerder in een volgend jaar.

Artikel 41c, lid 2, onderdeel e (artikel 41c, lid 2 in zijn geheel opgenomen)

2 De Autoriteit Consument en Markt kan de tarieven die zullen gelden in het jaar t corrigeren, indien de tarieven die golden in dat jaar of de jaren voorafgaand aan het jaar t:

a. bij rechterlijke uitspraak of met toepassing van de artikel 6:19 of 7:11 van de Algemene wet bestuursrecht zijn gewijzigd;

b. zijn vastgesteld met inachtneming van onjuiste of onvolledige gegevens en de Autoriteit Consument en Markt, indien zij de beschikking had over juiste of volledige gegevens, tarieven zou hebben vastgesteld die in aanmerkelijke mate zouden afwijken van de vastgestelde tarieven;

c. zijn vastgesteld met gebruikmaking van geschatte gegevens en de feitelijke gegevens daarvan afwijken;

d. zijn vastgesteld met gebruikmaking van gegevens omtrent kosten voor bepaalde diensten, terwijl netbeheerders die diensten in het jaar t of een gedeelte van jaar t niet hebben geleverd of voor die diensten geen of minder kosten hebben gemaakt;

e. zijn vastgesteld op basis van de geschatte kosten als bedoeld in het zevende lid en de gerealiseerde efficiënte kosten die daarvan afwijken.

Artikel 41d, lid 2 (artikel 41d, lid 2 in zijn geheel opgenomen)

2 De Autoriteit Consument en Markt stelt voor de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet jaarlijks het verschil vast tussen de totale inkomsten uit de tarieven, bedoeld in artikel 41b, eerste lid, onderdeel d, en de gerealiseerde totale inkomsten uit de tarieven. Bij de eerstvolgende vaststelling van de tarieven verwerkt de Autoriteit Consument en Markt het verschil in de tarieven.

Bijlage 3: Formulebijlage projectprocedure investeringen

In deze bijlage wordt beschreven hoe de ACM de efficiënte kosten voor projectprocedure investeringen berekent. Deze formules zijn van toepassing op de kosten die TenneT tot en met 2026 maakt voor de projectprocedure investeringen.

Stap 1. Toevoeging geschatte vermogenskosten voor projectprocedure investeringen in aanbouw

TenneT mag schattingen opnemen in het tarievenvoorstel voor vermogenskosten van projectprocedure investeringen die nog niet in gebruik genomen zijn.

De ACM berekent de geschatte vermogenskosten op basis van schattingen van TenneT. Hiervoor vraagt de ACM aan TenneT **per projectprocedure investering per jaar** de volgende informatie, **zonder** accountantsverklaring:

- Naam projectprocedure investering;
- Startdatum in aanbouw;
- Verwachte datum van ingebruikname (IBN);

- Verwachte waarde activa op 1 januari van het betreffende jaar of op de startdatum in aanbouw;
- Verwachte waarde activa op de verwachte datum van IBN of 31 december van het betreffende jaar (activawaarde zonder afloopinvesteringen).

Voor de schatting van de vermogenskosten voor projectprocedure investering *i* in jaar *t* hanteert de ACM de volgende formules:

(1)
$$Schatting\ vermogenskosten\ investering_{i,t} = ((1 + WACC\ nominaal\ nieuw\ vermogen_t)^{A_{i,t}} - 1) \cdot B_{i,t}$$

(2)
$$A_{i,t} = \frac{schatting\ aantal\ dagen\ in\ aanbouw\ voor\ investering\ i\ in\ jaar\ t}{aantal\ dagen\ in\ jaar\ t}$$

(3)
$$B_{i,t} = (schatting\ activawaarde\ van\ investering\ i\ in\ jaar\ t\ op\ 1\ januari\ of\ op\ de\ startdatum\ in\ aanbouw\ + schatting\ activawaarde\ van\ investering\ i\ in\ jaar\ t\ op\ de\ verwachte\ datum\ van\ IBN\ of\ op\ 31\ december)/2$$

NB:
De ACM en TenneT hebben afgesproken dat TenneT pas projectprocedure investeringen opneemt in het tarievenvoorstel als TenneT het Gate 2-besluit (definitieve investeringsbeslissing) voor deze projectprocedure investering heeft genomen.

Stap 2. Correctie vermogenskosten projectprocedure investeringen in aanbouw

De ACM calculeert de schattingen van de vermogenskosten van projectprocedure investeringen die nog niet in gebruik genomen zijn na op basis van realisaties.

De ACM berekent de gerealiseerde vermogenskosten op basis van de gerealiseerde gegevens van de activa in aanbouw en de herrekende WACC. Hiervoor vraagt de ACM aan TenneT **per projectprocedure investering per jaar** de volgende informatie als onderdeel van de reguleringsdata, **met** accountantsverklaring:

- Naam projectprocedure investering;
- Startdatum in aanbouw;
- Datum van ingebruikname (IBN);
- Waarde activa op 1 januari van het betreffende jaar of op de startdatum in aanbouw;
- Waarde activa op de datum van IBN of 31 december van het betreffende jaar (activawaarde zonder afloopinvesteringen).

Voor de realisatie vermogenskosten voor projectprocedure investering *i* in jaar *t* hanteert de ACM de volgende formules:

(4)
$$Realisatie\ vermogenskosten\ investering_{i,t} = ((1 + herrekende\ WACC\ nominaal\ nieuw\ vermogen_t)^{A_{i,t}} - 1) \cdot B_{i,t}$$

(5)
$$A_{i,t} = \frac{realisatie\ aantal\ dagen\ in\ aanbouw\ voor\ investering\ i\ in\ jaar\ t}{aantal\ dagen\ in\ jaar\ t}$$

(6)
$$B_{i,t} = (activawaarde\ van\ investering\ i\ in\ jaar\ t\ op\ 1\ januari\ of\ op\ de\ startdatum\ in\ aanbouw + activawaarde\ van\ investering\ i\ in\ jaar\ t\ op\ de\ datum\ van\ IBN\ of\ op\ 31\ december)/2$$

De gerealiseerde gegevens zijn pas beschikbaar een aantal maanden nadat het jaar is afgelopen. Dit betekent dat realisaties over jaar *t* pas bekend worden gedurende jaar *t+1* en pas kunnen worden verwerkt in het tarievenbesluit voor jaar *t+2*.

Voor de tariefcorrectie berekent de ACM eerst het verschil tussen de realisatie en de schatting van de vermogenskosten, volgens de volgende formule:

(7)
$$\begin{aligned} &Verschil\ vermogenskosten\ investering_{i,t} \\ &= Realisatie\ vermogenskosten\ investering_{i,t} \\ &- Schatting\ vermogenskosten\ investering_{i,t} \end{aligned}$$

Omdat TenneT het verschil verrekend krijgt in jaar *t+2* (of mogelijk nog een ander jaar) gebruikt de ACM de wettelijke rente om hiervoor te compenseren.

Stap 3. Toevoeging geschatte totale kosten projectprocedure investeringen in gebruik

TenneT mag schattingen opnemen in het tarievenvoorstel voor de totale kosten van projectprocedure investeringen die in gebruik zijn of worden genomen.

De ACM berekent de geschatte totale kosten op basis van schattingen van TenneT. Hiervoor vraagt de ACM aan TenneT **per projectprocedure investering per jaar** de volgende informatie, **zonder** accountantsverklaring:

- Naam projectprocedure investering;
- Verwachte datum van ingebruikname (IBN);
- Verwachte waarde activa op IBN (inclusief afloopinvesteringen);
- Schatting afschrijvingen;
- Schatting inkoopkosten energie en vermogen.

Voor de schatting totale kosten voor projectprocedure investering *i* die in gebruik is of wordt genomen in jaar *t* hanteert de ACM de volgende formules:[47]

(8)
$$\begin{aligned} &Schatting\ totale\ kosten\ investering_{i,t} \\ &= Verwachte\ ultimo\ activawaarde_{i,t} \cdot Reëel\text{-}plus\,WACC\ nieuw\ vermogen_{t} \\ &+ Schatting\ afschrijvingen_{i,t} + Schatting\ inkoopkosten\ E\&V_{i,t} \\ &+ Schatting\ algemene\ operationele\ kosten_{i,t} \end{aligned}$$

(9)
$$\begin{aligned} &Verwachte\ ultimo\ activawaarde_{i,t} \\ &= Verwachte\ ultimo\ activawaarde_{i,t-1} \cdot (1 + indexatiefactor_{t}) \\ &+ Verwachte\ investeringen_{i,t} - Schatting\ afschrijvingen_{i,t} \end{aligned}$$

(10)
$$\begin{aligned} &Schatting\ algemene\ operationele\ kosten_{i,t} \\ &= \frac{verwachte\ aantal\ dagen\ in\ gebruik\ voor\ investering\ i\ in\ jaar\ t}{aantal\ dagen\ in\ jaar\ t} \cdot 1\% \\ &\cdot Verwachte\ waarde\ activa\ op\ IBN\ incl.\ vermogenskosten_{i,t} \end{aligned}$$

(11)
$$\begin{aligned} &Verwachte\ waarde\ activa\ op\ IBN\ incl.\ vermogenskosten_{i,t} \\ &= Verwachte\ waarde\ activa\ op\ IBN_{i,t} + Cumulatieve\ vermogenskosten_{i,t} \end{aligned}$$

Stap 4. Correctie toevoeging totale kosten projectprocedure investeringen in gebruik door de herrekende WACC

[47] Vanaf 2022 berekent de ACM de verwachte ultimo activawaarde aan de hand van de indexatiefactor. Tot en met 2021 gebruikte de ACM hiervoor de CPI.

De ACM berekent het verschil tussen de geschatte totale kosten op basis van de oorspronkelijke WACC op basis van formules (8) tot en met (11) en de geschatte totale kosten op basis van de herrekende WACC. Daarbij maakt de ACM gebruik van dezelfde schattingen van TenneT als bij stap 3. Hierbij laat de ACM het effect van de herrekende WACC op de algemene operationele kosten dus buiten beschouwing. Dit effect wordt later bij stap 5 meegenomen.

Voor projectprocedure investering *i* die in gebruik is of wordt genomen in jaar *t* hanteert de ACM daarvoor de volgende formules:

$$\begin{aligned} &Schatting\ totale\ kosten\ o.b.v.herrekende\ WACC\ investering_{i,t} \\ &\quad = Verwachte\ ultimo\ activawaarde_{i,t} \\ &\quad \cdot Herrekende\ reëel\text{-}plus WACC\ nieuw\ vermogen_t \\ &\quad + Schatting\ afschrijvingen_{i,t} + Schatting\ inkoopkosten\ E\&V_{i,t} \\ &\quad + Schatting\ algemene\ operationele\ kosten_{i,t} \end{aligned} \tag{12}$$

$$\begin{aligned} &Correctie\ toevoeging\ totale\ kosten\ door\ herrekende\ WACC\ investering_{i,t} \\ &\quad = Schatting\ totale\ kosten\ o.b.v.herrekende\ WACC\ investering_{i,t} \\ &\quad - Schatting\ totale\ kosten\ investering_{i,t} \end{aligned} \tag{13}$$

Omdat TenneT het verschil verrekend krijgt in jaar t+2 (of mogelijk nog een ander jaar) gebruikt de ACM de wettelijke rente om hiervoor te corrigeren.

Stap 5. Correctie efficiënte (vermogens)kosten projectprocedure investeringen in gebruik

De ACM calculeert de schattingen van de totale kosten van projectprocedure investeringen die in gebruik zijn of worden genomen na op basis van de gerealiseerde gegevens van de activa in gebruik, de herrekende WACC en de uitkomst van de doelmatigheidstoets.

Hiervoor vraagt de ACM aan TenneT **per projectprocedure investering per jaar** de volgende informatie als onderdeel van de reguleringsdata, **met** accountantsverklaring:
- Naam projectprocedure investering;
- Datum van ingebruikname (IBN);
- Waarde activa per IBN (inclusief afloopinvesteringen);
- Inkoopkosten E&V

De ACM berekent zelf de afschrijvingen op basis van gegevens uit de reguleringsdata en de berekeningsmethode zoals omschreven in het methodebesluit.
Voor de realisatie van de totale kosten voor projectprocedure investering *i* die in gebruik is of wordt genomen in jaar *t* hanteert de ACM de volgende formules:[48]

$$\begin{aligned} &Realisatie\ totale\ kosten\ investering_{i,t} \\ &\quad = Ultimo\ activawaarde_{i,t} \\ &\quad \cdot Herrekende\ reëel\text{-}plus WACC\ nieuw\ vermogen_{i,t} + Afschrijvingen_{i,t} \\ &\quad + Inkoopkosten\ E\&V_{i,t} + Algemene\ operationele\ kosten_{i,t} \end{aligned} \tag{14}$$

$$\begin{aligned} &Ultimo\ activawaarde_{i,t} \\ &\quad = Ultimo\ activawaarde_{i,t-1} \cdot (1 + Indexatiefactor_t) + Investeringen_{i,t} \\ &\quad - Afschrijvingen_{i,t} \end{aligned} \tag{15}$$

[48] Vanaf 2022 berekent de ACM de ultimo activawaarde aan de hand van de indexatiefactor. Tot 2021 gebruikte de ACM hiervoor de CPI.

(16)
$$\begin{aligned} &Algemene\ operationele\ kosten_{i,t} \\ &= \frac{aantal\ dagen\ in\ gebruik\ voor\ investering\ i\ in\ jaar\ t}{aantal\ dagen\ in\ jaar\ t} \cdot 1\% \\ &\cdot Waarde\ activa\ op\ IBN\ incl. vermogenskosten_{i,t} \cdot (1 + CPI_{jaar\ IBN \rightarrow t}) \cdot (1 \\ &- Frontier\ shift_{jaar\ IBN \rightarrow t}) \end{aligned}$$

(17)
$$\begin{aligned} &Waarde\ activa\ op\ IBN\ incl. vermogenskosten_{i,t} \\ &= Waarde\ activa\ op\ IBN_{i,t} + Cumulatieve\ vermogenskosten_{i,t} \end{aligned}$$

De ACM bepaalt de gerealiseerde efficiënte kosten door middel van een doelmatigheidstoets. Hiervoor wordt een eventuele korting op de gerealiseerde vermogenskosten berekend.
Voor de nacalculatie efficiënte vermogenskosten voor projectprocedure investering *i* in jaar *t* hanteert de ACM de volgende formules:

(18)
$$\begin{aligned} &Nacalculatie\ efficiënte\ vermogenskosten\ investering_{i,t} \\ &= Realisatie\ efficiënte\ vermogenskosten\ investering_{i,t} \\ &- Reeds\ vergoede\ vermogenskosten\ investering_{i,t} \end{aligned}$$

(19)
$$\begin{aligned} &Realisatie\ efficiënte\ vermogenskosten\ investering_{i,t} \\ &= Realisatie\ vermogenskosten\ investering_{i,t} \\ &\cdot Uitkomst\ doelmatigheidstoets_i \end{aligned}$$

Voor de totale kosten geldt dat de ACM het verschil berekent tussen de geschatte totale kosten en de gerealiseerde efficiënte totale kosten. De ACM maakt een aparte berekening voor de nacalculatie van de inkoopkosten energie & vermogen, omdat hiervoor de uitkomst van de doelmatigheidstoets niet van toepassing is.

Voor de nacalculatie efficiënte totale kosten excl. inkoopkosten E&V voor projectprocedure investering *i* die in gebruik is of wordt genomen in jaar *t* hanteert de ACM de volgende formules:

(20)
$$\begin{aligned} &Nacalculatie\ totale\ kosten\ excl. inkoopkosten\ E\&V\ investering_{i,t} \\ &= Realisatie\ efficiënte\ totale\ kosten\ excl. inkoopkosten\ E\&V\ investering_{i,t} \\ &- Schatting\ totale\ kosten\ o.b.v. herrende\ WACC\ excl. inkoopkosten\ E\&V\ investering_{i,t} \end{aligned}$$

(21)
$$\begin{aligned} &Realisatie\ efficiënte\ totale\ kosten\ excl. inkoopkosten\ E\&V\ investering_{i,t} \\ &= \big(Realisatie\ totale\ kosten\ investering_{i,t} \\ &- Realisatie\ inkoopkosten\ E\&V\ investering_{i,t}\big) \\ &\cdot Uitkomst\ doelmatigheidstoets_i \end{aligned}$$

Voor de nacalculatie inkoopkosten E&V voor projectprocedure investering *i* die in gebruik is of wordt genomen in jaar *t* hanteert de ACM de volgende formule:

(22)
$$\begin{aligned} &Nacalculatie\ inkoopkosten\ E\&V\ RCR_{i,t} \\ &= Realisatie\ inkoopkosten\ E\&V\ investering_{i,t} \\ &- Geschatte\ inkoopkosten\ E\&V\ investering_{i,t} \end{aligned}$$

De totale tariefcorrectie bestaat uit de optelsom van de drie nacalculaties. Omdat TenneT het verschil verrekend krijgt in jaar *t+2* (of mogelijk nog een ander jaar) gebruikt de ACM de wettelijke rente om hiervoor te corrigeren.

Stap 6. Toevoeging geschatte kapitaalkosten ARO's

In de reguleringsdata kan TenneT ieder jaar de verwachte contante waarde van de ARO's actualiseren. Wanneer er sprake is van een actualisatie van de verwachte contante waarde van de ARO's herrekent de

ACM de geschatte kapitaalkosten voor de ARO's op basis van de geactualiseerde verwachte contante waarde.

De kapitaalkosten bestaan uit vermogenskosten en afschrijvingen. Zowel de vermogenskosten als de afschrijvingen zijn afhankelijk van de verwachte contante waarde van de ARO's. De ACM berekent zelf de afschrijvingen op basis van gegevens uit de reguleringsdata en de berekeningsmethode zoals omschreven in het methodebesluit transporttaken. Voor het berekenen van de kapitaalkosten voor de ARO's hanteert de ACM de volgende formules:

(23) $$Kapitaalkosten\ ARO_{i,t} = Vermogenskosten\ ARO_{i,t} + Afschrijvingen\ ARO_{i,t}$$

(24) $$\begin{aligned} &Vermogenskosten\ ARO_{i,t} \\ &= UIltimo\ activawaarde\ ARO_{i,t} \\ &\cdot (Herrekende) reëel\text{-}plus WACC\ nieuw\ vermogen_t \end{aligned}$$

(25) $$\begin{aligned} &Ultimo\ activawaarde\ ARO_{i,t} \\ &= Ultimo\ activawaarde\ ARO_{i,t-1} \cdot (1 + Indexatiefactor_t) + Mutatie\ ARO_{i,t} \\ &- Afschrijvingen_{i,t} \end{aligned}$$

Wanneer de ACM de geschatte kapitaalkosten voor de (actualisaties van de) ARO's toevoegt aan de totale inkomsten, houdt de ACM rekening met toevoegingen in eerdere inkomstenbesluiten, én de al vergoede kosten voor de ARO's via de totale inkomsten die volgen uit de toepassing van de wettelijke formule. Wanneer de kapitaalkosten op basis van de actualisatie van de verwachte contante waarde van de ARO's verschillen van de al vergoede kosten in eerdere jaren, dan gebruikt de ACM de wettelijke rente om hiervoor te corrigeren.Bijlagen 4, 5 en 6: Doelmatigheidsbeoordelingen
De ACM publiceert op haar website (www.acm.nl) de openbare versie van de doelmatigheidsbeoordeling van Eemshaven Oudeschip – Vierverlaten (4), Krimpen-Geertruidenberg (5) en Hollandse Kust Noord en Hollandse Kust West Alpha (6) door consultant AFRY. Deze bestanden worden gepubliceerd als bijlage bij dit tarievenbesluit en maken hier integraal onderdeel van uit.

Bijlage 7: WACC model met nagecalculeerde rentes

De ACM publiceert op haar website (www.acm.nl) het Excelbestand "Nacalculatiemodel WACC GTS, TenneT en RNB's elektriciteit en gas" met daarin de berekening van de WACC op basis van de nagecalculeerde risicovrije rente en de rente voor de kostenvoet vreemd vermogen. Dit bestand wordt gepubliceerd als bijlage bij dit tarievenbesluit en maakt hier integraal onderdeel van uit.